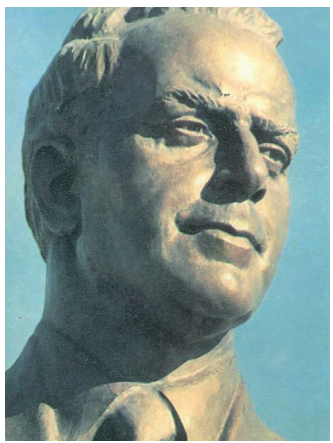

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Aliyev

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycan dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

17 sentyabr
2024-cü il,
çərşənbə axşamı
№ 169 (6755)
Qiyməti
60 qəpik

Qarabağda antiterror tədbirlərinin başlanmasına 2 gün qalırdı...

➔ Bax səh. 2

Sentyabrın 16-da ABŞ Dövlət katibi Antoni Blinken Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Prezidentin Mətbuat Xidmətinin məlumatına görə, Antoni Blinken Ermənistanla Azərbaycan arasında davamlı sül-

hün əldə olunmasının vacibliyini vurğulayaraq, Amerika Birləşmiş Ştatlarının bu məqsəddə nail olunması üçün bundan sonra da səylərini əsirgəməyəcəyini bildirib. O, Ermənistanla Azərbaycan arasında sərhədlərin delimitasiyası sahəsində əldə edilmiş nailiyyətləri, o cümlə-

Vaşinqtondan zəng...

dən dövlət sərhədinin delimitasiyası üzrə komissiyaların birgə fəaliyyəti haqqında Əsasnamənin müvafiq qaydada 2024-cü il avqustun 30-da imzalanmasını müsbət addım kimi qiymətləndirib.

Regionda artıq sülhün mövcud olduğunu deyən dövlətimizin başçısı vurğulayıb ki, məhz Azərbaycanın səyləri nəticəsində bölgəmizdə ədalətə və beynəlxalq hüquqa əsaslanan yeni reallıqlar və status-quo yaranıb. Prezident İlham Əliyev Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh müqaviləsinin təşəbbüsünün da məhz ölkəmiz olduğunu qeyd edərək bu müqavilənin imzalanması üçün Ermənistanın öz Konstitusiyası və digər qanunverici aktları əsasında Azərbaycana qarşı olan ərazi iddialarına son qoymastan, həmçinin keçmişin qalığı olan ATƏT-in Minsk qrupu və onunla bağlı olan bütün təşəbbüslərin fəaliyyətinə son qoyulmasının vacibliyini vurğulayıb. Sərhədlərin delimitasiyası məsələsinə toxunan Prezident İlham Əliyev ikitərəfli

prosesin çərçivəsində əldə olunmuş müsbət nəticələri qeyd edib və Əsasnamə əsasında bu prosesin aparılacağını bildirib.

Telefon söhbəti zamanı COP29-un ölkəmizdə keçirilməsi məsələsinə toxunulub.

Antoni Blinken COP29-un uğurla keçirilməsi üçün ölkəsinin Azərbaycana dəstək göstərdiyini qeyd edərək Azərbaycan ilə ABŞ-ın COP komandalarının və heyətlərinin yaxından əməkdaşlıq etdiklərini vurğulayıb.

Bu əməkdaşlıqdan məmnunluğunu ifadə edən Prezident İlham Əliyev COP çərçivəsində iqlim maliyyələşdirilməsi ilə əlaqədar mühüm qərarların qəbul edilməsi ilə bağlı xüsusilə inkişaf etmiş dövlətlər tərəfindən konsensusun əldə edilməsinə ümidvar olduğunu deyib.

Telefon danışığı zamanı Azərbaycan ilə ABŞ arasında ikitərəfli münasibətlərə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

**Birinci vitse-prezident:
Bütün məktəblilərə
möhkəm cansağlığı,
tükənməz enerji,
əzmkarlıq və
əla qiymətlər
arzulayıram**

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Heydər Əliyev Fondu tərəfindən ölkəmizin müxtəlif bölgələrində inşa və təmir olunan təhsil müəssisələri ilə əlaqədar sosial şəbəkə hesablarında paylaşım edib: **“Heydər Əliyev Fondunun ölkənin təhsil sistemində növbəti töhfəsi. Fondun dəstəyi ilə respublikanın müxtəlif bölgələrində inşa və təmir edilən təhsil müəssisələrinin açılışları davam edir. Bütün məktəblilərə möhkəm cansağlığı, gümrəhlik, tükənməz enerji, əzmkarlıq və əla qiymətlər arzulayıram! 16.09.2024”.**

Bakı parklar şəhərinə çevrilir

➔ Bax səh. 2

Ortaq dilimiz...

Türk dili günü ilə bağlı BMT-yə də müraciət ünvanlanıb

➔ Bax səh. 3

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatına

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə inamlı qələbə münasibətilə Yeni Azərbaycan Partiyasının bütün üzvlərini “AMANAT” Partiyası və şəxsən öz adımdan təbrik edirəm.

Seçicilərin əksəriyyətinin Yeni Azərbaycan Partiyasına səs verməsi vətəndaşların ölkənin aparıcı siyasi partiyasına yüksək etimadını göstərir.

Azərbaycan vətəndaşları dayanıqlı iqtisadi inkişafın gücləndirilməsinə, cəmiyyətin konsolidasiyasına və xalqın rifahının yüksəldilməsinə yönəlmiş siyasi kursa geniş dəstək nümayiş etdirmişlər.

Partiyalarımızın əməkdaşlığı Qazaxıstan və Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq üçün mühüm amil rolunu oynayır.

Biz münasibətlərimizin ortaqlaşdırılmasına inamlı baxırıq.

Bütün partiya üzvlərinə Azərbaycan Respublikasının firavanlığı naminə yeni uğurlar arzulayıram!

*Hörmətlə,
Daulet Kərimbek
“AMANAT” Partiyasının İcra katibi*

**MSK
Parlament
seçkilərinə
yekun vurub**

➔ Bax səh. 2

İnkişaf etmiş dövlətlər qrupunda...

Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının (İTU) bu günlərdə dərc etdiyi “Qlobal kibertəhlükəsizlik indeksi 2024” (Global Cybersecurity Index. 2024) hesabatında Azərbaycan 93.76 xal toplamaqla öz mövqeyini yüksəldib.

194 ölkənin 20 indikator üzrə qiymətləndirilməsinin aparıldığı hesabatda əsasən, son 4 ildə kibertəhlükəsizlik sahəsində dünya ölkələrinin orta reyting göstəricisi təxminən 20 faiz yüksəlib və qlobal orta göstərici 65,7 xala çatıb. Dünya üzrə ən maksimum nəticəni, yəni mümkün maksimum 100 xaldan 99-100 balı toplayan ölkələr Türkiyə, Böyük Britaniya, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Cənubi Koreya, Danimarka, Finlandiya, İndoneziya, İtaliya, Misir, Mavritaniya, Qatar və Sudiyyə Ərəbistanı olub. 90-95 xal arası nəticə göstərən ölkələr arasında digər inkişaf etmiş dövlətlər, o cümlədən...

➔ Bax səh. 4

**Niderland
hökumətinə
etiraz!**

➔ Bax səh. 5

**Ermənistan
üzərindən
Qərb-Rusiya
“işbirliyi” ...**

➔ Bax səh. 6

**Trampa qarşı
növbəti
sui-qəsd
cəhdi...**

➔ Bax səh. 7

**HIMARS
qurğuları
Alyaskaya
niyə
yerləşdirilib?**

➔ Bax səh. 7

**Qeyri-real motivlərlə
“dinləmə” hazırlığı...**

➔ Bax səh. 7

Bakı parklar şəhərinə çevrilir

MÜBARİZ

Son illərdə paytaxt Bakı göz önündə gözəlliklər və yaşıllıqlar

şəhərinə çevrilir. Özündə qədimliyin və müasirliyin unikal harmoniyasını birləşdirən Bakı hər bir azərbaycanlı üçün son dərəcə əzizdir. Eləcə də şəhərimizin

getdikcə gözəlləşməsi, daha cazibədar olması hər kəsə sonsuz qürur hissi bəxş edir. Bu günlərdə paytaxtın abadlaşan guşələrini sırasına yeni bir ünvan da

əlavə olunub. Söhbət Bakının Səbail rayonunda yerləşən "Xaqani" bağında və ətraf ərazilərdə aparılmış abadlıq-yenidənqurma işlərindən gedir. Sentyabrın

14-də Prezident İlham Əliyev qeyd olunan əraziyə gələrək burada aparılmış abadlıq-yenidənqurma işlərindən sonra yaradılan şəraitlə tanış olub.

Azərbaycanın yaşıl siyasəti

Hazırda bütün dünya üzrə iqlim çağırışlarını aktuallığı heç vaxt olmadığı qədər artır. Bu da onunla bağlıdır ki, getdikcə daha da intensivləşən global istiləşmə Yer üzündə qarşısalınmaz fəsadlar yaradır. Bu fəsadlardan heç bir ölkə şüurlanmayıb. Ancaq daha çətin və çıxılmaz durumda olan dövlətlər var. Məsələn, iqlim çağırışları kiçik ada dövlətləri üçün bir mövcudluq məsələsinə çevrilir. Onları əhatə edən okeanlarda suyun səviyyəsinin qalxması fonunda həmin dövlətlər bir növ çarəsiz duruma düşüblər.

Dünyadakı belə kədərli mənzərə fonunda Azərbaycan öz həssas yanaşmalarını ortaya qoyur. Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə 2024-cü il ölkəmizdə "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan olunub. Eyni zamanda, respublikamız BMT-nin ən böyük tədbirlərindən olan COP29 iqlim konfransına ev sahibliyini öz üzərinə götürüb. Tədbir cari ilin noyabrında keçiriləcək. Məsuliyyətli dövlət olan Azərbaycan ötən ilin dekabrında Dubayda müvafiq qərar verildən sonra COP29-a ciddi hazırlıqlar həyata keçirir. COP29 üçün geniş əhatəyə malik gündəlik müəyyənləşdirilib. Azərbaycan konfransın yalnız müzakirələr xətinə keçirməsinin tərəfdarı deyil. Ölkəmizin mövqeyi belədir ki, iqlim çağırışları fonunda global həmrəylik göstərməli və praktiki müstəvidə ciddi işlər görülməli, nəticələrə nail olunmalıdır. O cümlədən maliyyələşmə məsələləri həllini tapmalıdır. Yalnız belə olan halda global istiləşmənin fəsadlarına qarşı

mübarizədə hansısa uğurlardan danışmaq mümkündür.

COP29-a yüksək səviyyədə hazırlıqlar həyata keçirilməsi, cari ilin ölkədə "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan olunması bütövlükdə Azərbaycanın yaşıl siyasətinə sadiqliyini təcəssüm etdirir. Ölkəmizin bu sahədə apardığı siyasət geniş məzmunu malikdir. Xatırladaq ki, Azərbaycan BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasına 1995-ci ildə qoşulub və Konvensiyanın Kioto Protokolu 2000-ci ildə təsdiqləyib. Kioto protokolu üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsinin 2-ci dövrü üçün qəbul edilmiş Doha əlavəsi 14 aprel 2015-ci ildə Milli Məclis tərəfindən ratifikasiya edilib və ölkə Prezidenti tərəfindən təsdiqlənib. Digər bir mühüm beynəlxalq sənəd olan Paris Sazişi isə 2016-cı il oktyabrın 28-də Milli Məclis tərəfindən ratifikasiya olunub.

Ölkəmiz neft istehsalı sahəsində sıfır emissiyasız fəaliyyəti hədəfləyib və bu sahədə global tərəfdaşlığa öz töhfələrini verir. Həmçinin Prezident İlham Əliyevin 2021-ci il 2 fevral tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" sənədində ekologiyanın mühafizəsinə xüsusi diqqət ayrılıb. Qəbul olunan yeni strategiyaya əsasən respublikamızda növbəti on il üçün müəyyənləşdirilən strateji dönmədə 5 milli prioritetin reallaşdırılması istiqamətində zəruri tədbirlərin görülməsi nəzərdə tutulub ki, bunlardan biri də təmiz ətraf mühit prioritetidir.

Paytaxtda salınan yaşıllıqlar

Ötən il ölkə ərazisində 2500 hektar ərazidə 3 milyon 200 mindən çox ağac və kol tingi əkilib. Bundan əlavə, meşə fondu torpaqlarında bərpa məqsədilə 32 tona yaxın meşə cinslərinə aid ağac və kolların toxumları səpilib. "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili"ndə isə 5 milyon ağacın əkilməsi planlaşdırılır.

Ölkə ərazisində başlayan yaşıl hərəkətdə Bakının yaşıllıqlarının artırılması xüsusi diqqət mərkəzində saxlanılır. Qeyd edək ki, dövlətimizin başçısının tapşırığı ilə paytaxtımızda parkların və xiyabanların əsaslı şəkildə yenidən qurulması və yeni parkların salınması, sakinlərin və şəhərimizin qonaqlarının rahatlığı üçün müasir istirahət guşələrinin yaradılması istiqamətində son illərdə ardıcıl tədbirlər davam etdirilir. "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili"ndə yeni parkların və yaşıllıq zolaqlarının salınması, əhaliyə xidmət göstərən müasir infrastrukturun yaradılması Bakının dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevrilməsi istiqamətində həyata keçirilən əhəmiyyətli tədbirlərdəndir. Təkcə cari ilin əvvəlindən bəri paytaxtımızda bir neçə abadlaşdırılmış məkan Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə şəhər sakinlərinin istifadəsinə verilib. Bu sırada Nərimanov rayonu ərazisində Nərimanov parkının yenidən qurulması, metronun "Gənclik" stansiyası yaxınlığında yeni parkın yadılmasını və digərlərini qeyd edə bilərik. Hazırda bakiyların və şəhərimizin qonaqlarının sevimli istirahət və gəzinti yeri olan Mərkəzi Nəbatat Bağının ərazisində genişmiqyaslı abadlıq, yenidənqurma və tikinti işləri həyata keçirilir və layihənin icrası tamamlanmaq üzrədir. Yenidənqurma və bərpa işləri noticəsində Mərkəzi Nəbatat Bağının ərazisi 39 hektardan 44,8 hektara çatdırılıb. Vaxtilə ərazidə yerləşən avtomobil təmiri boksları, bir neçə ictimai-iaşə obyektı və müxtəlif təyinatlı qanunsuz tikililər söküldü. Layihəyə əsasən bağda müxtəlif növ yeni ağacların əkilməsi, müasir dizaynlu guşələrin yaradılması nəzərdə tutulur. Qeyd edək ki, Mərkəzi Nəbatat Bağında aparılan yenidənqurma işləri Azərbaycan Prezidentinin müvafiq sərəncamlarına uyğun olaraq həyata keçirilir. Dövlət başçısı birinci xanım Mehriban Əliyeva ilə birlikdə bir neçə dəfə qeyd olunan ünvana təşrif gətirərək burada görülən işlərlə tanış olub və Özünün dəyərli tövsiyələrini verib.

"Xaqani" parkının yeni siması

Əraziyə gələn dövlətimizin başçısına məlumat verilib ki, "Xaqani" bağının mövcud ərazisi genişləndirilib, istirahət guşəsinin ətrafındakı Rəsul Rza, Qoqol və Xaqani küçələrində avtomobil yolları ləğv edilərək piyadaların istifadəsinə verilib. Ümumi ərazisi 1,4 hektar olan bağın ərazisində yaşıllaşdırma, işıqlandırma işləri görüldü, müasir oturmaqalar quraşdırılıb, uşaq əyləncə zonası yaradılıb və ətrafda olan yaşayış binalarında təmir-bərpa işləri aparılıb.

Qeyd edək ki, bu, dövlətimizin başçısının Bakı şəhərində parkların, xiyabanların əsaslı təmiri və yenidən qurulması ilə bağlı tapşırıqlarına əsasən abadlaşdırılan növbəti istirahət guşələrindən biridir. Şəhərin mərkəzində yerləşən bağda sakinlərin istirahəti üçün qısa müddətdə gözəl şərait yaradılıb.

Bu bağın Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisinin keçirildiyi bir zamanda və Bakının ev sahibliyi edəcəyi BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası ərəfəsində istifadəyə verilməsi ölkəmizə gələcək turistlərin istirahətinin səmərəli təşkilinə də böyük töhfə olacaq.

Qeyd etdiyimiz kimi, paytaxtımızda ən müasir tələblər səviyyəsində parklar və yeni yaşıllıq zolaqları salınır, Bakının qədim tarixi memarlıq nümunələri bərpa edilir və müasir binalar tikilib istifadəyə verilir. Bu işlərin hamısı şəhərə daha çox gözəllik və kolorit verir, məhz bunun sayəsində Azərbaycan paytaxtı insanların həyatı və asudə vaxt keçirməsi üçün rahat məkan çevrilir. Yeni parkların salınması və mövcud olanların yenidən qurulması, "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" çərçivəsində tədbirlər də ətraf mühitin sağlamlaşdırılması işinə mühüm töhfə verir.

Bölgədə yeni siyasi reallıqlar formalaşdırması Azərbaycanı gedən daxili siyasi proseslər də bu yeni reallıqlara əsaslanır. Demokratik inkişaf ənənəsinə sadiqlik nümayiş etdirən, yeni siyasi konfigurasiyanın və siyasi həmrəyliyin daha da

mühəkmənməsi üçün zəmin formalaşdırılan dövlətimiz ölkədə insan hüquq və azadlıqlarının qorunması, azad seçki hüququnun təkmilləşdirilməsi istiqamətində addımlar atır. Bunun nəticəsidir ki, ölkəmizdə baş tutan seçki prosesləri beynəlxalq

125 deputat mandatı uğrunda 990 namizəd mübarizə aparıb

MSK üzvləri yeddinci çağırış Milli Məclisə seçkilərlə əlaqədar MSK tərəfindən seçkilərin ümumi yekunları haqqında protokolun tərtib edilməsi, seçkilərin yekunlarının yoxlanılması və təsdiq olunması üçün Konstitusiyaya Məhkəməsinə təqdim edilməsi məsələsinə müzakirə ediblər. Bildirilib ki, Milli Məclisə seçkilər 125 seçki dairəsi və 6 min 478 seçki məntəqəsi üzrə keçirilib. Seçkilərdə 125 deputat mandatı uğrunda 990 namizəd mübarizə aparıb.

Qeyd edilib ki, Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq, 3 min 469-u açıq, 2 min 37-si qapalı olmaqla, ümumilikdə 5 min 506 yer ayrılaraq namizədlərin ixtiyarına verilib. Deputatlığa namizədlər sadəcə dairə seçki komissiyalarının məlumatlandırılmaqla, həmin yerlərdən ödənişsiz istifadə edərək öz seçkiləri ilə sərbəst şəkildə seçkiqabağı toplantılarını keçiriblər.

Bəzi seçki məntəqələrinin nəticələri ləğv edilib...

İclasda seçkilərin hazırlanması, keçirilməsi və səsvermənin nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi zamanı fəaliyyətlərinin də yol verdikləri nöqsanlara görə ümumilikdə 35 seçki məntəqəsinin məntəqə seçki komissiyaları buraxılıb. Qeyd edilənlər nəzərə alınmaqla, seçkilərin ümumi yekunlarının müəyyənləşdirilməsi üçün dairə seçki komissiyaları protokollarının və onlara əlavə olunmuş digər seçki sənədlərinin yoxlanılması işi başa çatıb.

Eyni zamanda, müxtəlif seçki dairələrində 20 seçki məntəqəsinin nəticələri etibarsız sayılıb. Seçki dairələri üzrə səsvermənin yekunlarına dair dairə seçki komissiyalarının təq-

xalq müstəvidə yüksək dəyər-dəndirilir, mühüm demokratiya nümunəsi sayılır.

Vurğulanıb ki, seçkilərə hazırlıq, səsvermə günü və ondan sonrakı dövrlərdə istər yerli və beynəlxalq müşahidəçilərə, istərsə də yerli və beynəlxalq media nümayəndələrinə öz fəaliyyətlərini sərbəst və maneəsiz həyata keçirmələri üçün bütün imkanlar yaradılıb.

Milli Məclisə növbədənəkar seçkilərlə əlaqədar 119 seçki dairəsi üzrə 1000 seçki məntəqəsində veb-kameralar quraşdırılıb. İnternet istifadəçiləri istər ölkə daxilindən, istərsə də ölkə xaricindən MSK-nin internet

səhifəsinə daxil olaraq, heç bir qeydiyyat tələb olunmadan, real zaman rejimində seçki məntəqələrində səsvermə günü baş verən bütün prosesləri əvvəldən axıra qədər izləmək imkanına malik olublar.

dim etdiyi sənədlərin yoxlanılması nəticəsində 13 saylı Xəzər ikinci seçki dairəsinin 12 saylı, 15 saylı Yasamal birinci seçki dairəsinin 25 saylı, 18 saylı Nərimanov-Nizami-Binaqədi seçki dairəsinin 15 saylı, 31 saylı Suraxanı ikinci seçki dairəsinin 1 saylı, 38 saylı Gəncə birinci seçki dairəsinin 13 saylı, 41 saylı Gəncə-Samux-Goranboy seçki dairəsinin 38 saylı, 48 saylı Abşeron birinci seçki dairəsinin 4, 5, 9 saylı, 52 saylı Yevlax seçki dairəsinin 2, 8 saylı, 80 saylı Lerik-Astara seçki dairəsinin 88 saylı, 82 saylı İmişli-Saati seçki dairəsinin 41, 42, 44, 45 saylı, 104 saylı Gədəbəy seçki dairəsinin 20, 25, 34 saylı və 119 saylı Ağdam seçki dairəsinin 21 saylı seçki məntəqəsində seçicilərin iradəsinin müəyyənləşdirilməsinin mümkünsüzlüyü səbəbindən həmin seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilib.

MSK Parlament seçkilərinə yekun vurub

Yekun Protokol Konstitusiyaya Məhkəməsinə təqdim edilib

Bu il sentyabrın 1-də keçirilmiş VII çağırış Milli Məclisə növbədənəkar seçkilər də dünya birliyindən və ölkəmizdən olan minlərlə müşahidəçi tərəfindən izləndi. Seçkilərlə bağlı rəylər bir daha onu

göstərdi ki, Azərbaycan demokratik inkişaf yolu ilə qətiyyətli şəkildə irəliləyir.

Yeri gəlmişkən, dünən Mərkəzi Seçki Komissiyası (MSK) sentyabrın 1-də keçirilmiş Milli Məclisə seçkilərə yekun vuru-

rub. MSK sədri Məzahir Pənahovun sədrliyi ilə baş tutan toplantıda əvvəlcə sentyabrın 1-də Milli Məclisə keçirilmiş seçkilərlə əlaqədar quruma daxil olmuş müraciətlərə baxılıb.

Rəsmi internet səhifələrinə 3 milyona yaxın baxış olub...

Vurğulanıb ki, seçki prosesində müasir texnologiyaların imkanlarından istifadə edilir. MSK sədri Məzahir Pənahov bildirib ki, Milli Məclisə seçkilər elan

edildikdən sonra seçki günü də daxil olmaqla Mərkəzi Seçki Komissiyasının rəsmi internet səhifələrinə 3 milyona yaxın baxış qeydə alınıb. Yalnız səsvermə günü isə bu rəqəm 569 min 675 olub. O bildirib ki, səsvermə günü dünyanın müxtəlif ölkələrindən veb-kameralara 570 min 49 baxış olub.

komissiya üzvləri tərəfindən imzalanaraq təsdiqlənib. Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq, Milli Məclisə seçkilərin ümumi yekunlarına dair MSK-nin Protokolunun müvafiq sənədlərlə birlikdə seçkilərin yekunlarının təsdiq edilməsi üçün Konstitusiyaya Məhkəməsinə təqdim olunması qərarı alınıb. Qeyd edək ki, Konstitusiyaya Məhkəməsi müvafiq sənədləri aldıqdan sonra 10 gün müddətində (yoxlama prosesi tələb etdikdə, həmin müddət artırılabilir) Milli

Məclisə seçkilərin yekunlarının və nəticələrinin yoxlanaraq təsdiq etməlidir.

Konstitusiyaya Məhkəməsi 10 gün ərzində yoxlayacaq...

İclasda Milli Məclisə seçkilərdə ümumi yekunların müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar işlər başa çatmış hesab edilib, seçkilərin ümumi yekunlarına dair MSK-nin yekun protokolu tərtib olunub və

Qarabağda antiterror tədbirlərinin başlanmasına 2 gün qalırdı...

...Sentyabrın 17-si saat 00:20-dən 00:40-dək Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Basarkəçər rayonunun Zərkənd və Yuxarı Zağalı yaşayış məntəqələri istiqamətlərində yerləşən mövqelərindən Ordumuzun Kəlbəcər rayonunun Dəmirçidam və İstisu yaşayış məntəqələri istiqamətlərində yerləşən mövqelərini atıcı silahlardan atəşə tutub. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, saat 00:50-də isə Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazisindəki qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri tərəfindən Azərbaycan Ordusunun Xocalı rayonu istiqamətində yerləşən mövqeləri atıcı silahlardan atəşə tutulub.

Azərbaycan Ordusunun qeyd olunan istiqamətlərdə yerləşən bölmələri tərəfindən adekvat cavab tədbirləri görüldü.

Bundan başqa, saat 00:55-dən 03:00-dək Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazisindəki qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər və Ağdam rayonları istiqamətlərində yerləşən mövqelə-

rinə yaxınlaşmaq məqsədilə yeni səngər yolları qazmağa cəhd göstərirlər. Ordumuzun bölmələri tərəfindən görülməli təxirəsalınmaz tədbirlər nəticəsində aparılan işlər dərhal dayandırılıb.

...Sentyabrın 17-də saat 09:55 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri İstisu yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər rayonunun İstisu yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərini atıcı silahlardan atəşə tutub. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, bölmələrimiz tərəfindən qeyd olunan istiqamətdə adekvat cavab tədbirləri görüldü.

...Sentyabrın 17-si saat 13:55 radələrində Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazisindəki qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri Azərbaycan Ordusunun Ağdam rayonu istiqamətində yerləşən mövqeləri qarşısında mina basdırmağa cəhd göstərirlər. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata

görə, Ordumuzun bölmələri tərəfindən görülməli təxirəsalınmaz tədbirlər nəticəsində aparılan işlər dərhal dayandırılıb.

Bundan başqa, saat 15:10 radələrində qeyri-qanuni silahlı dəstələrin üzvləri tərəfindən Azərbaycan Ordusunun Şuşa şəhəri istiqamətində yerləşən mövqeləri bir neçə dəfə atıcı silahlardan atəşə tutulub. Bölmələrimiz tərəfindən qeyd olunan istiqamətdə adekvat cavab tədbirləri görüldü.

...Sentyabrın 17-si saat 17:45 radələrində Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazisindəki qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri tərəfindən Ordumuzun Ağdam rayonu istiqamətində yerləşən mövqeləri atıcı silahlardan atəşə tutulub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən qeyd olunan istiqamətdə adekvat cavab tədbirləri görüldü.

... Azərbaycan XİN: “Əvvəllər də bəyan edildiyi kimi, Azərbaycan tərəfi ölkə-

mizin qanunvericiliyinin tələblərinə riayət olunmaqla, Ağdam-Xankəndi və Laçın-Xankəndi yollarından paralel istifadənin təşkiliyə hazırdır”.

...“Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin məşinləri ilə Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi ərazilərimizə yüklərin Ağdam-Xankəndi və Laçın-Xankəndi yolları vasitəsilə çatdırılması barədə razılığın əldə edilməsini alqışlayır”. Bu barədə Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti bəyan edib.

“Təəssüf edirik ki, hər iki yolun eyni anda açılması ilə bağlı hələ bu il sentyabrın 1-də razılıq əldə edilməsinə baxmayaraq,

bunun reallaşdırılması yalnız sentyabrın 18-də baş verəcək. Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti hesab edir ki, yüklərin aparılmasının siyasiləşdirilməsi, onun qarşısının alınması yolverilməzdir. Zərurət olduğu təqdirdə, müstəqil, bitərəf təşkilat olan Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti bu prosedura istənilən dəstəyi verməyə hazırdır”, - deyərək qeyd edilib.

Ortaq dilimiz...

Akademik: Türk dünyası beynəlxalq aləmə vahid şəkildə integrasiya etməlidir ki, dünyanın özündə də harmoniya olsun

Türk dünyası tarixi ayrı-ayrı dövlətlərində müxtəlif sınaqlardan çıxıb

və fərqli çağırışlarla üzləşib. XVI əsr tarixdə “Türk əsri” kimi qalıb. XXI əsr

də “Türk əsri” kimi təqdim olunur ki, bu da reallığa, izlənilən proseslərə tam adekvatdır. Biz yüzilliyin əvvəlindən etibarən tarixi anlara - türk birliyinin möhkəmlənməsinə

Türk dili günü ilə bağlı BMT-yə də müraciət ünvanlanıb

şahidlik edirik. “Türk birliyi - 2040” vizyonu qəbul edilib və hazırda böyük coğrafiyada yerləşən ölkələr bu vizionun hədəflərinə çatmaqdan ötrü ayrılıq-

da və birlikdə böyük səy göstərirlər. Hazırda meydana çıxan əsas çağırışlardan biri də ortaq dilin yaradılması ilə bağlıdır.

Dünyada vahid türk ailəsi

İndiyədək türk birliyinin siyasi təsisatlandırılmasına dəyərli töhfələr verən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev türk dünyasını vahid bir ailə kimi seçmişdir. Bu həqiqətdən də belədir. Türk dünyası yaxın kim ola bilər ki? Dünyada çox tez-tez saxta birliklərin yaradıldığını şahidi oluruk. Ancaq belə birliklərin təməlinə təbii amillər dayanmadığına görə onların ömrü çox qısa olur. İntrigalar, çəkişmələr səbəbindən həmin birliklər tez bir zamanda tarix səhnəsindən silinirlər. Türk birliyinin kökündə isə süni və qondarma heç nə yoxdur. Türk xalqlarının kökü eynidir. Onlar eyni mənşədən pərvəzlənərək çoxalaraq, yeni-yeni ərazilərə yayılıb və yurd salıblar. Çoxsaylı türk soyları eyni bir kökdən rüş alan ağacın qol-budaqlarıdır. Türk xalqları yeni-yeni coğrafiyalara yayılıbsa da, onların gen yaddaşı həmişə milli kimliklərini qoruyub. Bu gün bu soydan gələn hər kəsin qəlbində milli kimliyinə görə böyük bir qürur, fəxrət hissi var. Bizim birliyimizi əbədi və sarsılmaz edən ən mühüm cəhətlər məhz türk kimliyi, ortaq tarix, ortaq mədəniyyət, etiqad eyniliyi kimi təbii amillərdir.

Türk dünyası 11,2 milyon kvadratkilometr-dən artıq ərazini və 200 milyonədək əhalini əhatə edir. Türk coğrafiyasının sərhədləri Qərbdə Adriatik dənizi sahillərindən başlayır, Şərqdə Çin səddinə və Sibirədək uzanır. Türk xalqları tarixən bu coğrafiyada böyük imperatorluqlar (Hun, Göytürk, Avar, Xəzər, Uyğur, Qaraxanlı, Qəznəvi, Böyük Səlcuq, Xarəzmşahlar, Böyük Moğol, Qızıl Orda, Osmanlı, Teymurilər, Səfəvilər, Babur, Əfşarlar) və müxtəlif ölçülü dövlətlər qurmağa nail olublar. Müasir dövrdə isə 7 müstəqil türk dövləti var - Türkiyə, Azərbaycan, Qazaxıstan, Özbəkistan, Qırğızıstan, Türkmənistan və de-jure hələlik yalnız Türkiyə tərəfindən tanınan Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti. Bunlar

hazırda türk dünyasının ümumi ərazisinin 44 faizini əhatə edir, qalan 56 faizi isə hələ ki, müstəqil deyildir. Türklerin tarixi coğrafi yayılma arealında hazırda Rusiya Federasiyası tərkibində muxtar statusa sahib türk respublikaları, yəni Tatarıstan, Başqırdıstan, Çuvaşiya, Krım, Saha (Yakutiya), Altay, Xakasiya, Tuva, Qaraçay-Çerkəz, Kabardin-Balkar respublikaları, Şimali Qafqaz və Sibirin türk toplusları, həmçinin Çinin tərkibindəki Sintzyan-Uyğur Muxtar Respublikası adını daşıyan Şərqi Türkiyəstan yer alır. Şərqi Avropada, Balkanlarda, Yaxın Şərqdə İran, İraq, Suriya, Şimali və Cənubi Qafqazda, Mərkəzi Asiyada, Şimali Çində, Cənub və Şimal-Şərqi Sibirde yaşayan türk topluslarındakı türk dünyası geniş bir mədəni-coğrafi yayılma arealına malikdir.

Onu da qeyd etmək ki, geniş türk coğrafiyası böyük iqtisadiyyatdır. Burada zəngin təbii sərvətlər cəmləşib. Həmçinin türk dövlətləri kifayət qədər əlverişli coğrafi yerləşməyə malikdirlər. Avrasiyada Şərq-Qərb, Şimal-Cənub, eləcə də Transxəzər (Orta Dəhliz) kimi nəqliyyat bağlantıları məhz bu ərazilərdən keçir. Bütün bunlar türk dünyasının beynəlxalq birliyə yeni güc mərkəzi kimi təqdim edilməsinə real əsaslar yaradır.

Mədəni integrasiya yolunda qazanılan uğurlar

İndiyədək siyasi cəhətdən təsisatlanmada mühüm addımlar atan türk dünyası həmçinin mədəni integrasiya istiqamətində də bir sıra uğurlara nail olub. Bu xüsusda, 1993-cü ildə türkdilli xalqları mədəniyyət və incəsənət vasitəsilə bir-birinə daha da yaxınlaşdırmaq üçün mərkəzi ofisi Ankarada olan Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatının (TÜRKSOY) yaradılmasını ayrıca qeyd edə bilərik. TÜRKSOY vasitəsilə müxtəlif mədəni tədbirlərin keçirilməsi türk xalqlarının yaxınlaşmasında önəmli rol oynayır. Eləcə də qısa müddətdə təhsil, idman və diaspor quruculuğu sahəsində ümidverici nəticələr qazanılıb. Türk dövlətləri arasında əməkdaşlıq Türk dünyasında cəmiyyətlərarası təmasların artırılmasına və kollektiv düşüncənin aşılmasına böyük əhəmiyyət verilir.

İndiyədək Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT) akademik əməkdaşlığı təşviq edən və tələbələr, müəllim və tədqiqatçıların mobilliyini təşviq edən unikal təhsil proqramları təqdim edib. Məsələn, Türk Universitetləri Birliyi ali təhsil sahəsində hərtərəfli əməkdaşlıq prosesinə başlayıb, Orxon Mübadilə Proqramı isə müəllim və tələbələr üçün əhəmiyyətli mobilliyinə tökan verib. Digər tərəfdən, Türk Akademiyası tərəfindən ortaq tarix, coğrafiya və ədəbiyyat kitablarının hazırlanması özlüyündə mühüm bir nailiyyətdir.

TDT gənclər arasında əməkdaşlığı genişləndirmək onlara səyahət etmək və qarşılıqlı şəkildə ölkələri kəşf etmək, həmyaşıdlarını tanımaq, eləcə də idman daxil olmaqla müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq etmək üçün imkanlar yaradıb. Gənclər üçün düşərgələr və festivallar, Gənclər Liderlər Forumu və Gənclər Sahibkarlar Forumu gələcək gənclər nəsillərinin türk dünyası haqqında daha çox məlumatlı olmasına təmin edəcək aparıcı platformalardır. Universitet idman oyunları (Türk Universiadası) və ənənəvi idman növlərinin Dünya Köçəri Oyunları vasitəsilə dirçəldilməsi və qorunmasına dəstək də türkdilli ölkələr arasında əməkdaşlığın genişlənməsinə təmin edir. İndiyədək həmçinin türk diaspor icmaları arasında təhsil, mədəniyyət və idman sahələrində əməkdaşlığın və koordinasiyanın daha da gücləndirilməsinə böyük səylər göstərilib və yaxşı nəticələr qazanılıb. 44 günlük müharibə günlərində xaricdəki türk diaspor təşkilatları vahid bir komanda kimi fəaliyyət göstərirlər.

Mətbuat və informasiya sahəsində əməkdaşlıq inkişaf etməkdədir. Media türk dövlətlərinin integrasiyasını gücləndirmək üçün vacib vasitədir. İndiyədək, ictimai yayım qurumları arasında əməkdaşlıq sisteməti xarakter alıb. “Türk dünyasının 100 insanı” və “Türk dünyasının müqəddəs məkanları” mövzusunda verilişlərin və videomaterialların paylaşılması, qısametrajlı videoçarxların hazırlanması istiqamətində səylər göstərilir. Beynəlxalq media forumun təşkil olunması, media mütəxəssisləri üçün təlim və mübadilə proqramlarının gücləndirilməsi, türkdilli xəbər agentlikləri alyansı və jurnalistlər assosiasiyasının yaradılması barədə qərarların verilməsi ilə media sahəsində əməkdaşlıq daha da intensivləşib.

Türk dünyasının əməkdaşlıq təşkilatları arasında xüsusi yeri olan Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu 2015-ci ildən fəaliyyət göstərir. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə yaradılan təşkilatın mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

Fond cari ildən yeni layihələrlə yanaşı, özünün nizamnaməsinə əsasən müvafiq formatlarda da fəaliyyətini genişləndirmək niyyətindədir. Fondun mənzil-qərarı Bakıda yerləşir. 2015-2023-cü illərdə qurumun ilk prezidenti Günay Əfəndiyeva (Azərbaycan) olub. 2024-cü ildən Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Qazaxıstanın Əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq elmləri doktoru Aktotı Raimkulova rəhbərlik edir.

İki ölkə arasında yeni iqtisadi gündəlik...

Azərbaycan və Rusiya iqtisadi sahədə birgə əməkdaşlığın yeni gündəliyinə əsaslanaraq, maliyyə, büdcə, fiskal yığım, gəlirlərin idarə olunması və s. sahələrdə əlavə addımlar atmağı planlaşdırır. Sentyabrın 13-də Moskva şəhərində keçirilən Azərbaycan-Rusiya Maliyyə Dialogunun 1-ci iclasında bununla bağlı yeni təşəbbüslər irəli sürülüb və müsbət dəyərləndirilib. Hər

iki ölkənin maliyyə nazirləri - Samir Şərifov və Anton Siluanov birgə məqalələrə cavab verən təşəbbüslər üzrə praktiki addımların həyata keçirilməsi-nə keçmək və ekspertlər səviyyəsində texniki məsləhətləşmələr aparmaq barədə razılığa gəliblər. Rusiyanın maliyyə naziri Anton Siluanov bildirib ki, iki ölkə arasında çoxəsrlik münasibətlərin hərtərəfli in-

kişafından məmnunluq ifadə olunub. Bildirilib ki, siyasi münasibətlərin yüksək səviyyədə inkişafı iqtisadi münasibətlərin də genişləndirilməsini şərtləndirir və təsədüfi deyil ki, bu gün Rusiya Azərbaycanın nəhəng ticarət tərəfdaşdır. Bütün bunlar Azərbaycan və Rusiya prezidentləri İlham Əliyevlə Vladimir Putin arasında mövcud olan etimad mühtiri və hər iki lide-

rin siyasi iradəsinə əsaslanır. Bunun nəticəsində dövlətlərarası münasibətlər strateji əməkdaşlıq və qarşılıqlı tərəfdaşlıq şəraitində inkişaf edir. Makroiqtisadi vəziyyət və yeni çağırışlar üzrə qiymətləndirmələr iqtisadiyyatın bir çox sahələrində, o cümlədən maliyyə-büdcə istiqamətləri üzrə mübadilənin

Tərəflər maliyyə, büdcə sahəsində mübadilənin artırılması və iqtisadi risklərin minimuma endirilməsi sahəsində əməkdaşlığı gücləndirəcək

artırılmasını, iqtisadi risklərin minimuma endirilməsi üzrə təcrübələrin əlaqələndirilməsini ləvazim edir. Bu baxımdan hər iki ölkənin maliyyə orqanı mövcud imkanları nəzərdən keçirərək yeni hədəf prioritetləri üzrə əlaqələrin dinamikasına töhfə vermək iradələrini bəyan ediblər.

Birgə iqtisadi planlara xidmət edən siyasət

Azərbaycan və Rusiya arasında maliyyə əməkdaşlığının qayəsi ümumi olaraq hər iki ölkənin strateji iqtisadi planlarına daxildir. Bu, çoxistiqamətli strateji tərəfdaşlığın müasir gündəliyini müəyyən edən 2022-ci il fevralın 22-də imzalanmış Müttəfiqlik münasibətləri haqqında bəyannamənin əsas müddəalarından biri olan iqtisadi-ticarət dövryyələri bir neçə dəfə artırmaq hədəfinə xidmət edir. Məhz bu xəttə uyğun olaraq qarşılıqlı qoyulmuş məqsədlərin yerinə yetirilməsi son 3 ildə iqtisadi təmasların ən yüksək səviyyəyə çatmasında mühüm rol oynayıb. Hazırda Rusiya Azərbaycanın əsas idxal tərəfdaşdır və qeyri-neft məhsullarının ixracında birinci yerdədir. İki ölkə arasında ticarət dövryyəsi 2023-cü ildə 17,5 faiz artaraq, 4,4 milyard dolları ötürüb. Rusiyanın Cənubi Qafqaz regionundakı ticarətinin 45 faizindən çoxu Azərbaycanın payına düşür.

İki ölkə arasında qarşılıqlı investisiya sahəsində yaxşı dinamika müşahidə edilir. Azərbaycan Rusiya iqtisadiyyatına təxminən 1,2 milyard dollar, Rusiya isə Azərbaycan iqtisadiyyatına 4,9 milyard dollar sərmayə qoyub. Azərbaycanda Rusiya kapitalı olan 950 şirkət fəaliyyət göstərir ki, bu da ölkəmizdə xarici kapitalı olan bütün şirkətlərin 10 faizini təşkil edir.

Ümumilikdə, iki ölkə arasında

sənədin icrası maliyyə sahəsində də əlaqələrin möhkəmlənməsinə təkan verib, son bir ildə iqtisadi sahədə yeni layihələrin icrasına başlanılıb. İki ölkə arasında əlaqələr qeyri-neft sektorunda irəliləyiş doğru addımlayır - maşınqayırma, istehsal avadanlığı, kimya sənayesi,əczaçılıq, energetika, nəqliyyat kimi sahələrdə çoxsay-

lı müştərek layihələr inkişaf etdirilir. Bu əlaqələrin dayanıqlılığında isə birgə maliyyələşmə mühüm yer tutur və hər iki ölkə maliyyə üzrə yeni alətlərdən istifadənin təbiiqində maraqlıdır. Belə ki, maliyyə, bank, sığorta, qiymətli kağızlar və digər sahələrdə nəzərə çarpan yeni keyfiyyət dəyişiklikləri maliyyə dialogunun fəallaşmasında əlverişli rol oynamaqdadır.

Rusiya Azərbaycanın maliyyə idarəçiliyini uğurlu nümunə hesab edir

Göründüyü kimi maliyyə sektorunda ikitərəfli təmasların intensivləşməsinə iki ölkənin maliyyə nazirliklərinin üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Maliyyə sektoru son illərdə xeyli inkişaf edir, xüsusilə büdcə sistemində aparılan islahatlar, fiskal yığım, gəlirlərin idarə olunması, yerli gəlirlərin, o cümlədən neft-qaz gəlirlərinin iqtisadi inkişafa yönəldilməsi, dövlət borcunun idarə edilməsi, vergi siyasətinin təhlili və proqnozlaşdırılması və digər sahələrdə əhəmiyyətli müsbət nailiyyətlər əldə olu-

nub. Tərəflər bu istiqamətlərdə qazandıqları təcrübəni birgə məsləhətləşmələr və mübadilə yolu ilə bölüşməkdə qərarlıdır.

Azərbaycanın maliyyə naziri Samir Şərifov də tərəflər arasında maliyyə-büdcə sahəsində son illərdə aparılan iradəli islahatların verdiyi müsbət nəticələri və əldə edilmiş təcrübənin qarşılıqlı mübadiləsinin mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini diqqətə çatdırıb. Bu çərçivədə əsaslanaraq Rusiya və Azərbaycanın maliyyə orqanları arasında büdcə siyasəti və audit fəaliyyətinin bir çox istiqamətləri üzrə əməkdaşlığın yeni prioritetlərini müəyyən etmək niyyətindədir. Ümumilikdə, dövlət maliyyəsi idarəçiliyi sahəsində

əməkdaşlığın genişlənməsini və gələcək inkişafını müəyyən edəcək Azərbaycan-Rusiya Maliyyə Dialogunun institusionalaşması və sistemli şəkildə keçirilməsi nəzərdə tutulur. Rusiya Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə institutları ilə sıx əməkdaşlığını və səhmdar kimi fəal mövqeyini yüksək qiymətləndirir. Eləcə də ölkəmizin yürütdüyü təmkinli borc siyasətinin mühüm üstünlükləri, xarici donorlarla yeni kredit layihələri üzrə əməkdaşlığın səmərəsi və digər məsələləri uğurlu maliyyə idarəçiliyinin nümunəsi hesab edir. Bu baxımdan Rusiya və Azərbaycan BMT və MDB kimi çoxtərəfli platformalarda, eləcə də beynəlxalq maliyyə institutlarında qarşılıqlı fəaliyyəti əlaqələndirməklə söyləri daha da artırmaq niyyətindədir.

Ticarətin və qarşılıqlı sərmayələrin həcmnin artırılması...

Ticarətin və qarşılıqlı sərmayələrin həcmnin artırılmasını, nəqliyyat potensialının inkişafını, birgə müəssisələrin yaradılmasını, rəqəmsallaşma sahəsində, büdcə-vergi sektorunda təcrübə mübadiləsinə, həmçinin humanitar əlaqələri nəzərdə tutur. Tərəflər, həmçinin sənaye kooperasiyasının inkişafına xüsusi önəm verir. Həmçinin, nəqliyyat-logistika əlaqələrinin daha da artırılması prioritetlərdən biridir. Qərbi Avropa Asiya ilə birləşdirən "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin yaradılması Rusiya və Azərbaycanın əməkdaşlığının bariz nümunələrindən biridir və dəhlizin imkanlarının artırılması nəzərdə tutulur. Ötən il dəhliz vasitəsilə yükdəşmələrin həcmində 30 faiz-

dən çox artım qeydə alınıb. Layihənin genişləndirilməsi çərçivəsində Bakıdan Rusiya Federasiyası ilə sərhəd qədər yeni dördzolaqlı magistral yol istifadəyə verəcək. Eyni zamanda bu ilin sonuna qədər sərhədyanı Samur çayı üzərində birgə tikilən körpünün istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Digər istiqamətlərdə nəzərdə tutulan layihələrin icrası da Rusiya və Azərbaycan arasında qarşılıqlı dövryyənin artması, pul-maliyyə əməliyyatlarının yüksəlməsini şərtləndirir. Bütün bunlar maliyyə seqmentində yeni yasaqları da zəruri edir ki, Maliyyə Dialogu çərçivəsində müəyyən edilən prioritetlər həmin prinsiplərə xidmət edir.

E.CƏFƏRLİ

Beynəlxalq Telekomunikasiya İttifaqının (İTU) bugünlərdə dərc etdiyi "Qlobal kibertəhlükəsizlik indeksi 2024" (Global Cybersecurity Index. 2024) hesabatında Azərbaycan 93.76 xal toplaqla 62 mövqeyini yüksəldib.

194 ölkənin 20 indikator üzrə qiymətləndirilməsinin aparıldığı hesabatda əsasən, son 4 ildə kibertəhlükəsizlik sahəsində dünya ölkələrinin orta reyting göstəricisi təxminən 20 faiz yüksəlib və global orta gös-

İnkişaf etmiş dövlətlər qrupunda...

Azərbaycan beynəlxalq kibertəhlükəsizlik reytingində mövqeyini yaxşılaşdırıb

tərici 65,7 xala çatıb. Dünya üzrə ən maksimum nəticəni, yəni mümkün maksimum 100 xaldan 99-100 balı toplayan ölkələr Türkiyə, Böyük Britaniya, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Cənubi Koreya, Danimarka, Finlandiya, Indoneziya, İtaliya, Misir, Mavritaniya, Qatar və Səudiyyə Ərəbistanı olub. 90-95 xal arası nəticə göstərən ölkələr arasında digər inkişaf etmiş dövlətlər, o cümlədən Azərbaycan yer alıb.

Milli ekosistemin formalaşdırılması reytingimizi yüksəldib

Azərbaycan dünya üzrə 65,7 ballıq orta reyting göstəricisini təxminən 30 bal üstələyərək ən yaxşı ölkələr qrupunda yer alıb. Ölkəmizin kibertəhlükəsizlik indeksinin yüksəldilməsi və 100 mümkün xaldan 93.76 xal toplaqlaması bu sahədə son illər ərzində həyata keçirilmiş uğurlu fəaliyyətin nəticəsi kimi qiymətləndirilə bilər. Qeyd edək ki, Azərbaycan əvvəlki hesabatlarda təxminən 85-89 bal toplamışdı. Ölkəmizin mövcud hesabat sənədində ən yaxşı nəticə göstərmiş indikatorlar "Normativ hüquqi tənzimləmə", "Əməkdaşlıq", "Potensial inkişaf etdirilməsi", "Texniki təchizat" və "Təşkilatçılıq" sub-indeksləri üzrə meyarlardır. İTU-

nun metodologiyasına əsasən, Azərbaycan həmin meyarlar üzrə mümkün maksimum xal toplaqla beynəlxalq kibertəhlükəsizlik indeksini yüksəltməyə nail olub.

Azərbaycanın qazandığı nailiyyətlərin təməlinə son illər ərzində kibertəhlükəsizlik sahəsində həyata keçirilən məqsədyönlü siyasət mühüm yer tutur. Bir neçə il əvvəl ölkəmizdə Kibertəhlükəsizlik Mərkəzinin yaradılması və fəaliyyətə başlaması, davamlı olaraq müxtəlif sahələrin təmsilçiləri üçün kibertəhlükəsizlik təlimlərinin keçirilməsi öz mühüm təsirinə göstərib. "Rəqəmsal hökumət"ə keçidin təmin edilməsi və "Hökumət buldu"nun yaradılması istiq-

mətində işlər dayanmadan davam etdirilir. "Azərbaycan Respublikasının informasiya təhlükəsizliyi və kibertəhlükəsizliyi dair 2023-2027-ci illər üçün Strategiya" sənədinin qəbul edilməsi və müvafiq qurumlar qarşısında qoyulmuş tapşırıqların icra olunması informasiya təhlükəsizliyi sahəsində vahid dövlət siyasətinin təkmilləşdirilməsi və informasiya təhlükəsizliyinin texnoloji infrastruktur komponentlərinin yaradılmasına, bir sözlə, kibertəhlükəsizlik sahəsində milli ekosistemin formalaşdırılmasına imkan yaradıb. Bu amillər ölkəmizin beynəlxalq reytingdə mövqeyinin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşmasında mühüm rol oynayıb.

lər mübarizədə daha mükəmməl texnoloji həllərin tətbiqini zəruri edir. Ona görə də, kibertəhlükəsizlik riskləri reystrinin formalaşdırılması, təhdidlərin qarşısını ala biləcək müasir texnologiyaların tətbiqi, fərdi məlumatların mühafizəsinin gücləndirilməsi, İKT- xidmət subyektlərində fəaliyyətin və "ağıllı" sistemlərin təhlükəsizliyinin təkmilləşdirilməsi, kiberkriminalistika sahəsində fəaliyyətin gücləndirilməsi olduqca vacibdir. Çevik və koordinasiya olunmuş fəaliyyət komandasına əməliyyat-axtarış, kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat tədbirləri həyata keçirən qurumlarla yanaşı, elmi-texniki və təhsil, informasiya-təhlil, kommunikasiya, iqtisadi və digər sahələr üzrə əlaqələndirilmiş birgə fəaliyyətin gücləndirilməsi sayəsində daha güclü və geniş təhlükəsizlik şəbəkəsi formalaşdırmaq mümkündür.

Azərbaycanın reytingdə irəliləməsi hansı üstünlüklər qazandırır?

Azərbaycan global rəqəmsal ailənin üzvü kimi öz məsuliyyətini dərək edərək beynəlxalq kibequrumlarla sıx əməkdaşlıq çərçivəsində informasiya məkanının müasir təhdidlərdən qorunmasını milli təhlükəsizliyin əsas istiqamətlərindən biri kimi diqqətə saxlayır. Kiber-

təhlükəsizlik məsələlərinin global xarakterini nəzərə alaraq, beynəlxalq səviyyədə əməkdaşlıq günün ayrılmaz tələbidir. Ölkədəxili və beynəlxalq əməkdaşlığın informasiya təhlükəsizliyinin, həmçinin kibertəhlükəsizliyin təmin edilməsinə ciddi zəmin yaradır. Bu baxımdan ölkəmizin reytingini yaxşılaşdırması global ailənin üzvü kimi kibertəhdidlərə qarşı dünya koalisiyası ilə daha sıx əməkdaşlığını şərtləndirir. İnkişaf etmiş dövlətlərlə bir sırada olmaq həmin ölkələrin müvafiq strategiyalarını yaxından öyrənməyə, mübadilə etməyə və birgə söylərin əlaqələndirilməsinə əlverişli imkan yaradır. Kritik informasiya infrastrukturlarının təhlükəsizliyinin təmin olunmasında və sistemli tədbirlərin müəyyənləşdirilməsində İTU platformasının mühüm üstünlükləri var.

Azərbaycan kibertəhlükəsizlik və informasiya təminatı üzrə tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə əsaslanaraq bu sahədə global icma ilə birlikdə əsas məqsədlərini, prinsiplərini və prioritet vəzifələrini daha yaxından əlaqələndirir, beynəlxalq anti-kiber şəbəkəyə qoşulmaqla informasiya təhlükəsizliyi zəncirlərini və kibertəhlükəsizlik toru arxitekturasını möhkəmləndirir bilər. Bu isə xaricdən yönələn kibertəhlükələrin, fişinq təhdidlərin insanlara, cəmiyyətə və dövlətə qarşı zərərverməsinə əhəmiyyətli dərəcədə neytrallaşdırmaş olacaq. Respublikamız global səviyyədə öz informasiya təhlükəsizliyi ekosisteminə möhkəmləndirməklə özal və dövlət strukturlarının bütün seqmentlərində milli maraqların daha yüksək və təkmil səviyyədə qorunmasına nail ola bilər.

E.CƏFƏRLİ

Kibertəhlükəsizliklə bağlı müasir çağırışlar...

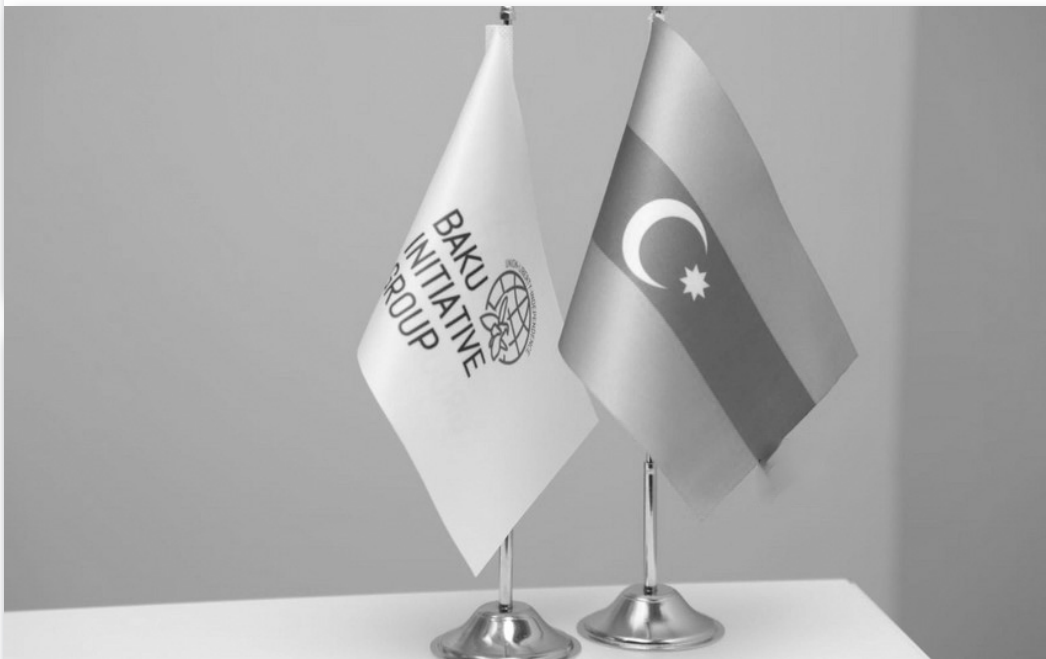
Azərbaycanın yüksək global indeksdə uğur qazanması kibertəhlükəsizlik sahəsində vəziyyəti arxayınlaşdırmaamalıdır. Mövcud kiberməkanlar və situasiyalar respublikamızı bütün dövlətlər kimi kibertəhlükəsizlik sahəsində yeni alətlərdən istifadə etmək, global çağırışlara çevik və operativ addımlar atmaq məsuliyyətini artırır. Ölkəmizdə texnoloji inkişaf, rəqəmsallaşma, süni intellektin tətbiq edilməsi gündəlik həyatımızda yeni riskləri də meydana çıxarır. Dövlət qurumları, özəl sektor və cəmiyyətin bütün digər seqmentlərində rəqəmsallaşma dayanmadan irəliləyir. Ələlxüsus da sosial platformalara elektron ticarətin önəonəvi ticarəti sıradan çıxararaq ön plana keçməsi və maliyyə sövdələşmələrinin bu platforma üzərindən aparılması kibertəhlükələri də artırır. Azərbaycanın informasiya məkanına, o cümlədən onun tərkib hissələri

olan dövlət, özəl və qeyri-hökumət qurumlarının, fiziki şəxslərin sahib olduğu informasiya ehtiyatlarına və infrastrukturlarına, maddi və qeyri-maddi obyektlərə qarşı texnoloji cəhətdən çoxşaxəli hücumların genişləndiyini müşahidə edirik.

Bütün bunlar hökuməti milli təhlükəsizliyə olan təhdidləri müəyyən etmək, bu təhdidlərin istifadə edə biləcəyi zəiflikləri, boşluqların və təhdid nəticəsində yaranan bilən fəsadları aradan qaldırmaq üçün məsuliyyətini artırır və fəaliyyətini daha da gücləndirməyi ləvazim edir. Kibercinayətkarlığın törədilmə üsul və vasitələrinin sürətli diversifikasiyası, o cümlədən kriptovalyutaların geniş vüsət alması və müxtəlif cinayətkar məqsədlərlə istifadə olunması, kibertəhlükə vektorlarının il-dən-ilə daha da çoxalması, o cümlədən sosial media kontekstində sürətlə artan kibertəhdid-

Niderland hökumətinə etiraz!

Bakı Təşəbbüs Qrupu hökumətin ölkə parlamentinə təqdim etdiyi yeni proqramı pisləyib

Niderland 6 ada dövlətinin xalqlarının hüquqlarını pozur

Fransa ilə yanaşı Niderland da kolonializm siyasəti həyata keçirir. Bugünlərdə Niderland hökumətinin ölkə parlamentinə təqdim etdiyi yeni proqram da bəzi xalqların hüquqlarına zidd addımdır. Proqram Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq olunub və parlamentdə müzakirə olunmalı və təsdiq edilməlidir. Niderlandın yeni hökumətini formalaşdıran Azadlıq Partiyası, Azadlıq və Demokratiya Naminə Xalq Partiyası, Yeni Sosial Müqavilə və fermerlər və Vətəndaşlar Hərəkatı nizamnamələrində “azadlıq” uğrunda mübarizə apardıqlarını yazsalar da,

Karib hövzəsində yerləşən 6 dövlət - Aruba, Kurasao, Seint Marten, Bonayre, Seint Eustatius, Saba adalarını boğmaqda davam edirlər. Hökumətin təqdim etdiyi yeni proqramda iddia olunur ki, Bonayre, Seint Eustatius, Saba adalarında yaxşı idarəetmə və əməkdaşlıq prinsiplərinə əsaslanaraq, adaların rifahının artırılmasına yönəlməli qanunvericilik və strateji təşəbbüslər həyata keçirəcək. Bunun üçün Ümumi İdarəetmə Qanunu hazırlanacaq ki, bu yanaşma “riayət et və izah et” prinsipinin tətbiqini nəzərdə tutur.

Azərbaycan bu məsələdə prinsipial mövqe nümayiş etdirir və müstəmləkəyə məruz qalan xalqların mübarizəsini dəstəkləyir. Bu baxımdan, Bakı Təşəbbüs Qrupu Niderland hökumətindən xalqların azadlığına hörmət etməyi və adaların müstəqillik uğrunda beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində apardığı mübarizəyə maneələr yaratmamağı tələb edib. Bakı Təşəbbüs Qrupunun məsələ ilə bağlı bəyanatında qeyd edilib ki, əsrlər boyu müstəmləkəçi ölkə olan Niderlandın gec də olsa əsərəlt altında saxladığı xalqların azadlığına hörmət edəcəyini və özündən on min km-

lərlə uzaqlıqda yerləşən ərazilərin müstəqil yaşaması üçün tətbiq etdiyi maneələri aradan qaldıracağına dair cüzi də olsa gözləntilərimiz özünü doğrultmadı. “Niderlandın sağçı-millətçi yeni Nazirlər Kabineti özündən əvvəlki hökumətin kolonial siyasətini davam etdirməyə hazırlaşır. Hökumət bu adaların bəzilərinin avtonom statusa malik olduğunu iddia etsə də, əslində isə bu ərazilər tamamilə Niderland Krallığından asılı vəziyyətə salınıb. Hətta bu adalar BMT-nin dekolonizasiya edilməli olan ərazilər siyahısından çıxarılıb”, -deyə bəyanatda vurğulanıb.

Niderland hökumətindən tələb olunur

Niderland müstəmləkələrindəki real vəziyyətin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə bu ilin 22 avqust tarixində Bakıda Bonayre adasına həsr edilmiş “Bonaire’s Pathway From Baku Through Un General Assembly To Self-Determination” adlı beynəlxalq konfrans keçirilib. Azadlıqları uğrunda mübarizə aparan bu xalqlar, xüsusən də Bonayre adası BMT-nin dekolonizasiya edilməli olan ərazilər siyahısına yenidən salınması üçün bu ilin oktyabrında BMT Baş Assambleyasına qətnə layihəsi təqdim etməyi planlaşdırır. Bakı Təşəbbüs

Qrupu Niderland hökumətindən xalqların azadlığına hörmət etməyi və adaların müstəqillik uğrunda beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində apardığı mübarizəyə maneələr yaratmamağı tələb edib.

Qeyd edək ki, yarandığı vaxtdan Bakı Təşəbbüs Qrupu Fransanın müstəmləkəçilik siyasətindən əziyyət çəkən xalqların hüquqlarının müdafiəsi üçün 16 beynəlxalq konfrans keçirib. Bu tədbirlər həm Azərbaycanda, həm də müxtəlif ölkələrdə və beynəlxalq təşkilatlarda reallaşdırılıb.

Nardar BAYRAMLI

Qeyri-real motivlərlə “dinləmə” hazırlığı...

ABŞ Konqresindən növbəti erməniperəst addım

Erməni lobbisi antiterror əməliyyatlarının birinci ildönümünü hədəfə alır

Xaricdəki erməni lobbisinin nəzarətində və təsir dairəsində olan bəzi “qurumlar” Azərbaycana qarşı həyata keçirilən haqsız kampaniyaları daha da intensivləşdirib. Xüsusilə, 2023-cü il antiterror tədbirlərindən sonra ermənilərin dinc şəkildə və öz arzuları ilə Qarabağı tərk etməsi faktının erməniperəst mərkəzlər tərəfindən təhrif olunmuş şəkildə təqdim olunmasının şahidi oluruq. ABŞ Konqresinin ayrı-ayrı strukturları bu istiqamətdə daha çox canfəşanlıq göstərirlər. Məsələn, Amerika Erməniləri Milli Komitəsi (ANCA) ilə yaxın əlaqələri olan ABŞ Senatının beynəlxalq münasibətlər üzrə komitəsinin yeni sədri Ben Kardin “Dağlıq Qarabağ qaçqınlarının hüquqlarının müdafiəsi” adı altında təbliğatla məşğuldur. O, da öz sələfi Bob Menendezin yolunu davam etdirərək erməni maraqları əsasında real faktları təhrif edir, həqiqətlərdən uzaq fikirlər səsləndirir.

Xorun yeni “solisti” ...

Erməniperəst “xor”un bu dəfəki “solisti” isə Azərbaycan ictimaiyyətinə yaxından tanışdır - xarici KİV-in yazdığına görə, sentyabrın 19-da ABŞ Konqresinin İnsan Haqları Komitəsi “Azərbaycanın “Dağlıq Qarabağ”da (bela bir inzibati ərazi vahidi yoxdur - red) apardığı etnik təmizləmə və “Dağlıq Qarabağ” ermənilərinə qarşı insan haqlarının pozulması” adlı haqsız, qeyri-hüquqi və qondarma “dinləmələr” keçirmək niyyətindədir. “Tədbir təşkilatçıları xatırladırlar ki, Azərbaycan hökuməti 2023-cü ilin sentyabrında “Dağlıq Qarabağ” üzərində tam nəzarəti bərqərar etmək üçün hərbi əməliyyata başladıqdan sonra anklavda etnik ermənilərin vəziyyəti kəskin şəkildə dəyişib. 2023-cü ilin sonunda onları demək olar ki, hamısı Ermənistanla qaçıb. Dinləmələrdə açıq-aşkar “etnik təmizləmə” və bununla bağlı bir sıra məsələlər, o cümlədən hərbi əsirlərin (Azərbaycanda erməni hərbi əsiri yoxdur) və siyasi məhbusların statusu, “Dağlıq Qarabağ”dakı erməni mədəni obyektlərinin statusu və etnik ermənilərin “Dağlıq Qarabağ”a qayıtmaq hüququ müzakirə olunacaq. Müzakirə iştirakçıları Konqresə təkliflər təqdim edəcəklər”.

Azərbaycanda “Dağlıq Qarabağ” adlı inzibati ərazi yoxdur...

Əslində məsələyə bənd-bənd nəzər saldıqda məlum olur ki, həm ermənilər, həm də onları dəstəkləyən qruplar bu kimi hüquqdan kənar ifadələr işlətməklə öz arzularını “siyasi reallıq” kimi qələmə verməyə çalışırlar. İlk olaraq seçilən ada nəzər salaq - bütün dünya, o cümlədən, ABŞ Konqresinin üzvləri dəqiq bilirlər ki, dünyada “Dağlıq Qarabağ” adlı inzibati ərazi vahidi yoxdur. Azərbaycan Respublikasının suveren ərazisi olan Qarabağ iqtisadi rayonu var - həmin regionda ötən il həyata keçirilən antiterror tədbirlərində isə dinc sakinlərə hər hansı bir zərər vurulmayıb. Həmin tədbirlərdə separatçı xuntanın legitim hərbi nöqtələri hədəfə alınıb. O ki qaldı, Azərbaycanın Qarabağ ərazisində yaşayan er-

mənilərin öz xoşları ilə Ermənistanla getməsinə, burada da hansısa bir insan hüquqlarının pozuntusu faktından danışmaq belə mümkün deyil - həmin dövrü özündə əks etdirən çoxsaylı videoçəkilişlər mövcuddur (hətta beynəlxalq KİV-lərin çəkdiyi). Həmin çəkilişlərdə ermənilər özləri könüllü şəkildə Azərbaycan ərazilərinə tərk etmək istəklərini dilə gətirirlər.

Bəs görəsən, ABŞ Konqresinin İnsan Hüquqları Komitəsi ötən 30 ildə hüququ pozulmuş, ev-əşiyindən didərgin salınmış, soyqırma məruz qalmış Azərbaycan vətəndaşlarının hüquqlarını niyə qorumağı ağıllarına gətirmirdilər? Axı, ortada BMT TŞ-nin 4 məlum qətnəməsi vardı və bu qətnəmələr ermənilərin işğalçı olduğunu tam şəkildə sübuta yetirirdi. Həmin vaxt amerikalı konqresmenlər qış yuxusuna getmişdirlərmi?

Məqsəd beynəlxalq ictimai rəyi manipulyasiya etməkdir

Beləliklə, qondarma “dinləmə”yə seçilən adın hədəfi ilk növbədə olmayan “Dağlıq Qarabağ” adını və ermənilərin Azərbaycan “zorla tərk etməsi” kimi yanlış fikri beynəlxalq ictimai rəyə sırımaqdır. 30 ilə yaxın Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsində vasitəçi kimi iştirak edən bir ölkənin konqresmenlərinin bilməyərəkdən ölkəmizin suve-

ren ərazisinin adını təhrif etməsini düşünmək sadələşmələrdir - demək ki, əksəriyyətinin ANCA ilə yaxın təması olan bu “konqresmenlər” erməni arzusunun müti qullandır.

Axı, ABŞ-da da cinayətkarlar milli mənsəbiyyətlərinə görə törətdikləri cinayətlərin məsuliyyətindən yayınma bilmirlər.

Və ən əsası seçilən tarixin məhz antiterror tədbirlərinin birinci ildönümünə düşməsi də təsadüfi sayıla bilməz. Bu bir daha onu göstərir ki, Konqres bu “dinləmə”ni məhz erməni lobbisinin təhriki ilə keçirir.

Komitə sədri Kris Smit - bəlli erməniperəst sima...

Tədbiri keçirən qurumun - ABŞ Konqresinin İnsan Haqları Komitəsinin rəhbəri də Azərbaycan cəmiyyətinə yaxından tanışdır. ABŞ-ın Nyu-Cersi dördüncü dairəsinin konqresmeni Kris Smit hər zaman ölkəmizə qarşı kampaniyaları, eləcə də erməniperəst mövqeyi ilə seçilir. Smitin ABŞ Konqresində qondarma “erməni soyqırımı” məsələsinin “atəşli” tərəfdarlarından olması da özliyində bir sıra qaranlıqların üzərinə işıq salır.

Nəzərə alsaq ki, Nyu-Cersi ştatı etnik ermənilərin sayca çox olduğu dördüncü ABŞ ştatıdır, belə olan halda həmin konqresmenin heç də öz ölkəsinin dövlət maraqlarını deyil, erməni lobbisinin sifarişlərini yerinə yetirməsi faktı üzə çıxır. Yeri gəlmişkən, erməniperəst konqresmen kimi “şöhrət” qazanan Kristofer Smit Azərbaycana qarşı ədalətsiz “907-ci düzəliş”in müəlliflərindən biri, ermənilərin işğalçılıq siyasətinə bəraət qazandıran, Qarabağ separatçılarını açıq şəkildə dəstəkləyən şəxsdir.

Bir tərəfdə sülhdən danışır, digər tərəfdə...

nın baş naziri Nikol Paşinyanla telefon danışığı zamanı sülhdən danışmışdı - söhbətin təfərrüatı ilə bağlı açıqlamasında Dövlət Departamentinin rəhbəri Metyu Miller bildirmişdi ki, “Birləşmiş Ştatlar Azərbaycan və Ermənistanın münasibətlərini normalaşdırılması ilə bağlı irəliləyişləri alqışlayır, xüsusilə sərhədlərin delimitasiyasının tənzimlənməsi haqqında Əsasnaməyə dair razılaşmaları qeyd edir”.

Maraqlıdır ki, dövlət katibi sülhdən danışır, Konqres isə sülhü hədəfə alan, reallıqları təhrif edən motivlə dinləmə keçirir. Bu kimi təzad bir daha onu göstərir ki, Qərb özünün fərqli maraqları üçün fərqli standartlar yürütməkdən bezmir...

P.İSMAYILOV

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

Azərbaycan yalnız paytaxtın deyil, regionlarımızın da hesabına inkişaf edir. Məlumdur ki, regionlar 20-25 il öncə ilə müqayisədə çox dəyişib, sözün əsl mənasında, yeni bir simaya malik olub. Buna səbəb olan amillərdən biri isə regionların inkişafına ölkədə davamlı həyata keçirilən sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsi kimi baxılmasıdır. Aparılan işlər biznes və investisiya mühitinin, əhalinin rifahının yüksəlməsinə və

ekoloji təhlükəsizliyin güclənməsinə şərait yaradıb. Bütün bunlar isə həm də davamlı iqtisadi inkişafın təmin edilməsi deməkdir.

İqtisadiyyatın dinamik inkişafı üçün onun dayanıqlı olması və şəxəndləndirilməsi zəruridir. Milli iqtisadiyyatımız global iqtisadiyyatın tərkib hissəsi olduğundan xarici mühitdən təsirlənə bilər. Bu səbəbdən, uzunmüddətli dövrdə iqtisadiyyatın daxili və xarici təsirlərə dayanıqlığının gücləndirilməsi və şəxəndləndirilməsi, makroiqtisadi sabitliyin daha da möhkəmləndirilməsi təmin olunmalıdır. Hazırda regional iqtisadi siyasətin əsas hədəfləri bölgələrdə iqtisadi aktivliyin artırılması, regionlara daxili və xarici sərmayələrin cəlb olunması, texnologiyaların tətbiq edilməsi, istehsal və ixrac imkanlarının artırılmasıdır. Ölkə başçısı İlham Əliyev hakimiyyətə gəldiyi gündən etibarən bu hədəfləri müəyyən edərək, yeni dövlət dəstək proqramını elan etdi. Bu baxımdan, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair müxtəlif illər üzrə qəbul edilmiş dövlət proqramları ölkə iqtisadiyyatının inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Mövzu barədə “Yeni Azərbaycan”-a açıqlama verən iqtisadçı Rəşad Həsənov bildirib ki, bu proqramlar regionlarda sahibkarlığın inkişafı üçün münbit şəraitin yaradılması, yeni müəssisələrin və iş yerlərinin açılması və bunun nəticəsi olaraq,

Regionlarımız necə inkişaf edir? Görülən işlər, əldə edilən nəticələr...

əhalinin rifah halının daha da yaxşılaşdırılmasında, eləcə də yoxsulluq səviyyəsinin aşağı düşməsində müstəsna rol oynayıb: “Hazırda icra olunan dövlət proqramı da bölgələrin sürətli inkişafını özündə ehtiva edir. Bu gün regionlarımızın inkişafını

şərtləndirən əsas amil odur ki, Azərbaycan regionların inkişafına ölkənin davamlı həyata keçirilən sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsi kimi baxılır. Məhz bu yanaşmanın nəticəsində regionların inkişafı üzrə ayrıca dövlət proqramları hazırlanaraq icra edilir”.

İqtisadçı qeyd edib ki, Vətən müharibəsində əldə olunan qələbə ilə Azərbaycanda yeni inkişaf mərhələsi başlandı: “İşğaldan azad edilmiş ərazilərin ölkənin ümumi iqtisadiyyatına reinteqrasiyası, yeni beynəlxalq və regional nəqliyyat-logistika dəhlizlərinin imkanlarından faydalanmaq Azərbaycanın inkişafına böyük tökən verəcək. Sabitliyin, rifahın və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın formalaşması, eləcə də iqtisadi və ticarət əlaqələrinin inkişaf etməsi Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycanın region iqtisadiyyatının ümumi arxitekturasının müəyyən edilməsində rolunu və statusunu daha da möhkəmləndirəcək.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə Böyük Qayıdış bu ərazilərdə iqtisadi aktivliyin bərpasını tələb edir. Bunun üçün iqtisadi fəaliyyət tədrisən bərpa olunmalı və bu fəaliyyətin yeni mühitə reinteqrasiyası ətrafında təhlillər aparılmalıdır. Həmçinin regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi üçün hazırda yeni regional iqtisadi mərkəzlərin yaradılması ilə növbəti keyfiyyət mərhələsinə qədəm qoyulur. Eyni zamanda, re-

gionlarda iş yerlərinin açılması və məşğulluğun təmin olunması istiqamətində kənd təsərrüfatı üçün vacib olan aqroparkların və iri fermer təsərrüfatlarının yaradılması istiqamətində ciddi işlər aparılır. Demək olar ki, bir çox regionlara ixtisaslaşdırılmış şəkildə investisiyaların cəlb edilməsi artmaqdadır. Çünki investisiyaların təşviqi sahəsində görülmə işlər regionların inkişafına müsbət təsir göstərir. İnvestisiyaların təşviqi mexanizminin uğurlu tətbiqi nəticəsində bu gündəlik çoxsaylı layihə təşviq olunub və onların hesabına ölkə iqtisadiyyatına 3,4 milyard manat sərmayə qoyulub. Bunların nəticəsində 16 mindən çox yeni iş yerinin açılması artıq reallaşmışdır.

Postpandemiya dövründə regionların və iqtisadiyyatın inkişafına tökən verəcək addımlardan biri də yeni konsepsiyaların qəbuludur. Bura davamlı və yüksək iqtisadi artım, daxili və xarici təsirlərə dayanıqlıq, inkişafdan hər bir vətəndaşın bəhrələnmə bilməsi, yüksək və ədalətli sosial təminat, paytaxt və regionların tarazlı inkişafı və digər məsələlər daxildir”.

Yeganə BAYRAMOVA

Ermənistan üzərindən Qərb-Rusiya “işbirliyi” ... İrəvanın ikili oyunu: gizlinlər üzə çıxır

Overçukun “rəqəmləri” yalan görüntünü tam dağıtdı...

gizlin şəkildə Qərbin regiona yönəlik planlarının aləti olmağa hazır olduğunu “bəyan etdi”. 2020-ci il Vətən müharibəsindən sonra Paşinyan hökuməti “düşmən” elan etdiyi, onlar yarıyolda qoymağa ittiham etdikləri Rusiya-ya qarşı açıq planda addımlar atmağa başladılar. Nəhayət, son 2 ildə bu münasibət pik həddə çatdı - Ermənistan KTMT-nin işində iştirakdan boyun qaçırdı, iki ölkənin dövlət rəsmiləri açıq kontekstdə söz duelinə çıxdılar. Qərb isə Ermənistanın bu açıq “demonstrasiya” istifadə etməyi planlaşdırırdı - Aİ-nin “mülki missiya” adı altında kəşfiyyat qrupları İrəvan sərhəddinə göndərildi, ABŞ Ermənistanı “müqavilə” adı altında irimiqyaslı pullar ötür-unuduldu - xainin hər kəsə xəyanət etmək “qabiliyyəti”...

NONSENS: Siyasi əlaqələr gərginləşdikcə, ticarət dövriyyəsi artır...

Yeri gəlmişkən, “caliber.az” saytı məsələ ilə bağlı “Göstəri üçün böhran: Rusiya-Ermənistan-Qərb” adlı geniş məqalə dərc edib. Məqalədə mühüm detallara toxunulmaqla yanaşı, mühüm faktlara da müraciət olunur. Bəlli olur ki, Ermənistanın “Rusiya-dan imtinası” əslində imitasiya imiş - məhz Qərbi bu yolla aldadan Paşinyan özünün “keçmiş orbitindən” bir addım belə kənara çıxmıyıb. Əslində, iki ölkə arasında münasibətlər nəinki korlanmayıb, əksinə, möhkəmlənmənin yeni mərhələsinə yığılır. Məqalədə bununla bağlı mühüm arqumentlər və faktlar ortaya qoyulur.

Məsələn, Ermənistan baş nazirinin müavini Mher Qriqoryanın iştirakı ilə İrəvanda keçirilən iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Ermənistan-Rusiya hökumətlərarası komissiyasının həmsədrələrinin son iclasında Rusiya Federasiyası baş nazirinin müavini Aleksey Overçukun açıqladığı məlumatlara diqqət yetirək:

- Onun sözlərinə görə, 2024-cü ilin

sonuna qədər Ermənistan və Rusiya arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi 14 milyard dollardan 16 milyard dollara çatıb;

- Tərəflər həmçinin sənaye, energetika, nəqliyyat, logistika, eləcə də maliyyə və investisiya sahələrində birgə layihələrin həyata keçirilməsi ilə bağlı cari məsələləri müzakirə ediblər.

- Overçukun səsləndirdiyi rəqəmlər onu deməyə əsas verir ki, Moskva ilə İrəvan arasındakı fikir ayrılıqları diqqəti yayındırmaq üçün yaradılmış siyasi şou-dan başqa bir şey deyil...

Bu qənaətdə gəlmək üçün isə Ermənistanla Rusiya arasındakı ticarət dövriyyəsinin son illərdəki vəziyyətinə nəzər salmaq kifayətdir:

- 2021-ci ildə ticarət əməliyyatlarının həcmi 2,6 milyard dollar təşkil edib;

- 2022-ci ildə isə 91,7 faiz artaraq 5 milyard dollara çatıb;

- Ötən il bu rəqəm 7,4 milyard dollara çatıb;

- Bu il isə hədəflənən göstərici rekord səviyyəyə hesablanır.

Beləliklə, ticarət dövriyyəsinin 14 milyarddan 16 milyard dollara qədər artırılması Rusiyanın Ermənistan iqtisadiyyatının əsas sponsoru olmağa davam etməsinin, İrəvanın Moskva ilə ticarət-iqtisadi əlaqələrdən asılılığını aradan qaldırdığını təsdiqləyir.

Qeyd edək ki, bu kimi artım və ya rəqəmlər ilk baxışdan diqqəti cəlb etməyə bilirdi - onsuz da Rusiyanın açıq patronajlığında yaşayan Ermənistanın iqtisadi cəhətdən demək olar ki, Moskvadan asılı olması heç kim üçün yeni bir hal deyil. Sadəcə olaraq, indiki halda rəqəmlərin bu qədər yüksək səviyyəsi müəyyən fikirlər oyadır.

“Caliber.az” yazır ki, durğunluqda olan Ermənistan iqtisadiyyatının möhdud sənaye potensialına malik olması çətin ki, müstəqil şəkildə ticarət dövriyyəsinin belə kəskin artımını təmin edə bilsin. Son üç ildə ticarət dövriyyəsinin sürətli artımı ilk növbədə xarici malların və avadanlıqların, o cümlədən ikili təyinatlı məhsulların təkrar ixracı və geri alınması üzrə müxtəlif sxemlər hesabına təmin edilib. Erməni və Rusiya

Ermənistan Qərbin iqtisadi sanksiyasını “dəlir” ...

şirkətləri bu malları ABŞ və Aİ sanksiyalarından yan keçərək vasitəçi və nəqliyyat şirkətləri vasitəsilə daşıyıblar. Yeri gəlmişkən, təkrar ixracdan təkcə Ermənistan pul qazanmırdı. Müharibə ilə bağlı iqtisadi sanksiyalara məruz qalmış Rusiya belə bir mənbənin tapılması əsl “sensasiya” idi. Fakt isə ortadadır - sayt məqaləsində erməni iqtisadçısı Aqasi Tavadyandan sitat verir: “İkili təyinatlı malların təkrar ixracı ilə yanaşı, Ermənistanın xarici ticarətinin sürətli artımı qızıl və almazların təkrar ixracının həcmimin kəskin artması ilə təmin edilib. Ermənistanın ixrac etdiyi 8,4 milyard dolların 21,5 faizi və ya 1,8 milyard dolları qızıl, 7 faizi və ya 589 milyon dolları almaz ixracı olub. Ümumilikdə, bütün ixracın 28,5 faizi Rusiya qızıl və almazlarının Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Honkonqa təkrar ixracının payına düşür”. Beləliklə, artıq şərhə ehtiyac qalmır...

Rəqəmlər və faktlar: Qərb Ermənistan-Rusiya gizli işbirliyinə niyə göz yumur?

Maraqlıdır ki, Ermənistanın ikili oynaması, daha doğrusu Qərbin iradəsinə zidd olaraq Rusiyanın sanksiyaları aşaraq ixrac potensialını daha da irəli aparması niyə susqunluqla qarşılanır - əksinə, bu faktları hərtərəfli şəkildə “təhlil edən” Qərb Ermənistan ilə münasibətlərinin “inkişafı” təməlini qurur və bu ilin aprelində qarşılıqlı olaraq “üçtərəfli bəyanata” imza atılır.

Avropa İttifaqı İrəvanda rəsmi olaraq infrastrukturun inkişafı, rəqəmsallaşma, iqlim layihələri, nəqliyyat və demokratik islahatlara yönəlmə 2,6 milyard avro ayırıb. Lakin Ermənistan xarici sponsorlardan qənaət etdiyi vəsaiti səxavətlə hərbiləşdirmə prosesinə yönəldir.

ABŞ isə USAID-in əli ilə Ermənistanı maliyyələşdirməni iki dəfədən çox artırır - 120 milyon dollardan 250 milyon dollara çatdırır. Paralel olaraq Amerika hərbi personalı və texnikası artıq Zəngəzurda.

Bəs niyə hər iki tərəf Ermənistanın açıq xəyanətini görür, amma susur? Burada bir xırda məqam diqqəti cəlb edir - Ermənistan Rusiya mallarının təkrar ixracı hesabına əldə etdiyi maliyyəni yenidən Qərbə “qaytarır” - bu dəfə silah alveri adı altında.

mənistan silah almaq üçün milyardlarla pulu haradan qazanır?” sualına da cavab tapılır. “Caliber.az”-ın yazdığı kimi, anti-Rusiya sanksiyalarını fəal şəkildə tətbiq edən və onlardan yan keçənləri tənqid edən Paris, Brüssel və Vaşinqton Ermənistanın əlavə vəsaitləri haradan əldə etdiyini çox gözəl anlasa da, “pulun qoxusu yoxdur” prinsipindən çıxış edirlər. Onlar Ermənistanı həmişə “xilas” edilməli olan “sevimli uşaq” kimi görükləri və onun əli ilə öz məqsədlərinə çatmaq istədikləri üçün buna göz yumurlar.

Sayt yazır ki, “böyük bacı” - Makronun Fransası Ermənistanı öz vətəndaşlarından daha çox vaxt və pul ayırır. Paris Hindistan və digər ölkələr vasitəsilə Ermənistanı Fransa lisenziyası əsasında istehsal olunan silahlarla təmin edir. Üstəlik, bu yay Fransanın Ukraynada hərbi texnika istehsalı üçün müdafiə şirkətlərini, o cümlədən fransız Nexter və alman Krauss-Maffei-Wegmann tərəfindən yaradılan məşhur KNDS şirkətini cəlb etməyi planlaşdırdığı bildirilir - “Caliber.az” xəbər verir ki, bu zavodda istehsal olunan silahların bir hissəsinin Ermənistanla göndərilməsi planlaşdırılır...

Beləliklə, 30 ildir ki, “göz oxşayan” “siyasi trio” yenidən meydana gəlir. Təxminən 30 il Ermənistanı dəstəkləyən, işğalçının öz adı ilə çağırmayan “eks - Minsk qrup”çuların İrəvana “yeni sevgisi” də təəccüb doğurmamalıdır. Onların regionda nüfuz və mövcudluğunu saxlamaq üçün “Ermənistan” adlı layihəyə ehtiyacı var. Ona görə də Paris, Vaşinqton və Moskvanın hər birinin ayrı-ayrılıqda və ya birlikdə Cənubi Qafqazda bu layihəni dəstəkləmək üçün addımlar atması tamamilə başadüşüldür.

“Caliber.az” ötən ilin oktyabrında, Rusiya-Ukrayna müharibəsinin qızğın çağında “Politico”-nun yaydığı məlumatı önə çəkər - 2023-cü il sentyabrın 17-də Qarabəg bölgəsində antiterror əməliyyatının başlanmasına bir neçə gün qalmış Rusiya, ABŞ və Aİ nümayəndələri İstanbulda gizli görüş keçirib, Azərbaycanı cəlb etmək üçün mümkün tədbirləri müzakirə ediblər. Görüşdə ABŞ-in Qafqaz üzrə baş müşaviri Lui Bono, Avropa İttifaqının region üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Klaar və Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərə nəzarət edən Rusiya prezidentinin xüsusi nümayəndəsi İqor Xo-vayev iştirak ediblər. “Politico” qeyd edib ki, görüşün məqsədi Azərbaycanın suverenliyini və ərazi bütövlüyünü bərpa etməsinin qarşısını almaq üçün ona təzyiq tədbirləri hazırlamaqdır.

Azərbaycana mane olmaq mümkün olmasa da, keçirilən görüş maraqlı bir həqiqəti ortaya qoyur - Ukraynada qarşı-qarşıya olan Qərb-Rusiya nə sirdirsə, Ermənistan məsələsində asanlıqla ümumi dil tapırlar. Rusiya Ermənistanın Qərbin çətinliyinə keçməsinə iqtisadi göstəricilər üçün “hələ” saymır, Qərb isə Ermənistanın problem də KTMT və Aİİ üzvü olaraq qalmasına, onun ərazisində Rusiya hərbiçilərinin və sərhəddələrinin qalmasını sükutla qarşılayır.

Ermənipərəst “üçlük” yenidən iş başında...

Hətta Rusiya Ermənistanla “kəskin”, “ziddiyyətli” qarşıdurmaların varlığını sübut etmək üçün min bir yola baş vurur, Zaxarova - Simonyan dueti ilə ittimai çəkismə illüziyası formalaşdırır. “Caliber.az” yazır ki, praktikada Rusiya öz forpostuna sadıq qalır. Söhbət təkcə Overçukun ticarət dövriyyəsinin artırmaq planlarından getmir. Açıq mənbələrdən əldə edilən məlumata görə, Rusiya Ermənistanla silah tedarükünü bərpa edib. Xüsusilə alınması üçün müqavilələrin bir neçə il əvvəl bağlandığı “Smec” tipli raketlərin tedarükündən gedir. Bu ilin əvvəlində hakim “Mülki Müqavilə” partiyasının deputatı, parlamentin müdafiə və təhlükəsizlik komissiyasının üzvü Qaqik Melkonyan bildirib ki, Rusiya silahlarının yeni partiyası artıq Ermənistanla gəlib. Mart ayında parlament komissiyasının rəhbəri Andranik Kəçəryan da təsdiqlənmiş ki, “bu gündən həmin alışlar həyata keçirilməyə başlayır”.

“Söhbət Ermənistanla təhvil verilməmiş silahlardan və ya çatışmazlıqlardan gedir. İndi Rusiya bu silahları Ermənistanla ötürmək imkanı tapıb”, - Kəçəryan PTA-ya məhsulbəsində bildirir.

Ukrayna müharibəsi bəhanəsi ilə Azərbaycana silah verməyən Rusiya...

Ermənistan isə sanki müharibə yoxmuş kimi istənilən növ silahları almağa davam edib.

Bəli, dünyada kateklizmlərin artdığı bir zamanda qarşılıqlı etimad və etibar məsələsi bəzi dövrlərdə tərəfindən arxa plana keçir. Azərbaycan hər zaman öz sözlünə, imzasına və mövqeyinə hörmət edən bir dövlətdir - global münasibətlər sistemində biz ədalətli və hüquqi yanaşmamızla tanınır. Qarşı tərəfdən də oxşar yanaşmanı görmək istəyimiz də ədalətli və hüquqidir. Düzdür, Rusiya-Ermənistan münasibətləri Rusiya ilə Ermənistanın daxili məsələsidir - amma, söhbət Azərbaycanın milli maraqlarından gətirdiyi zaman məsələ dəyişir: Ermənistanın silahlandırılması, iqtisadi cəhətdən gücləndirilməsi sülh perspektivini ləngidir, regiona təhdid yaradır. Bunun nəticəsidir ki, Ermənistan rəhbərliyi artıq sülh məsələsindən daha rahat yayınmağa başlayır: “Dünya erməniləri məğlubiyyət şou-kundan uzaqlaşdır və erməni məsələsi üzrə ənənəvi müttəfiqlər yenidən regiondakı geosiyasi “layihələrini” dəstəkləmək uğrunda birləşsinsin. Rəsmi Bakı buna səssiz qala bilməz və qalmayacaq da”...

P.İsmayilov

Trampa qarşı növbəti sui-qəsd cəhdi...

Noyabrda ABŞ-da keçiriləcək prezident seçkiləri ilə əlaqədar siyasi mübarizə daha da güclənməkdədir. Mübarizə keçmiş prezident, respublikaçıların namizədi olan Donald Tramp və indiki vitse-prezident, demokratların namizədi Kamala Harris arasında gedir.

ABŞ-da seçki kampaniyasının mühüm bir mərhələsində Donald Trampa qarşı növbəti sui-qəsd cəhdi olub. Belə ki, sentyabrın 15-də ABŞ-ın keçmiş prezidenti, Respublikaçılar Partiyasından prezidentliyə namizəd Donald Trampın Floridada yerləşən golf klubunun yaxınlığında atışma olub. Hadisə zamanı Donald Tramp klubda olub. İlk məlumatda bildirilirdi ki, hadisə iki nəfərin bir-birinə atəş açması nəticəsində baş verib. Donald Trampın kampaniyası atışmadan dərhal sonra məlumat yayaraq, ona qarşı heç bir təhlükənin olmadığını bəyan edib. Ağ evdən isə bildirilib ki, Prezident Co Bayden və Demokratlar Partiyasından prezidentliyə namizəd, vitse-prezident Kamala Harris insidentlə bağlı məlumatlandırılıb və onlara davamlı olaraq son detallar barədə məlumat veriləcək. Ağ ev əlavə edib ki, onlar Trampa bağlı hər şeyin qaydasında olmasından məmnundurlar.

Sui-qəsdçi Ukraynaya yardımın tərəfdarıdır?

Daha sonra ABŞ Federal Təhqiqatlar Bürosunun (FTB) yaydığı məlumata görə, prezidentliyə namizəd Donald Tramp Floridada golf klubu yaxınlığında sui-qəsdə cəhdin hədəfi olub. Golf klubuna doğru atəş açan Rayan Uesli Rut saxlanılıb. FTB hadisənin motivinin aşkar edilməsi istiqamətində araşdırma aparır. “Fox News” telekanalı öz mənbələrinə istinadən məlumat yayıb ki, Rut avtomatının lüləsini Palm-Biçdə (Florida ştatı-red) “Trump International Golf Club”-un hasarından keçirib. Şübhəli şəxs Trampdan 270-450 metr aralıda olub. “The New York Post” isə Rayan Uesli Rutun əvvəllər Ukraynaya səfər edərək Kiyev hakimiyyətinə dəstək verdiyini yazıb.

Nəşr qeyd edir ki, Rut Əfqanıstandakı münafişlərin amerikalı veteranlarının Ukraynaya göndərilməsi ideyasını irəli sürməyə çalışıb, həm də şəxsən Kiyevin tərəfində döyüşmək arzusunu ifadə edib. MSN News xəbər portalı isə yazıb ki, təsdiqlənməmiş məlumatlara görə, Rut Ukrayna üçün vəsaitin toplanmasında da iştirak edib. Hüquq-mühafizə orqanlarının məlumatına görə, xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları kollarn arasında gizlənərək içəri daxil olmağa çalışan şəxsi saxlayarkən odlu silahdan istifadə edib. Onun gizləndiyi yerdə optik nişangahlı AK-47 avtomatı, iki çanta və “GoPro” kamerası aşkarlanıb.

Son iki ayda ikinci sui-qəsd...

Xatırladaq ki, bu, təxminən son iki ayda Trampa qarşı ikinci sui-qəsd cəhdidir. Belə ki, ilk sui-qəsd iyulun 14-də Pensilvaniya ştatının Batler şəhərində Trampın seçicilərlə görüşü zamanı baş vermişdi. Çıxışa başlayan bir neçə dəqiqə sonra Donald Trampa atəş açılıb və o, qulağını tutaraq səhnədə aşağı çöküb. Daha sonra cəngüdənlərin müşayiətilə səhnəni tərk edib. Tribunalan düşərkən onun

qulağında qan olduğu aydın görünüb. Hadisə yerli kanallar vasitəsilə canlı yayımlanıb. Sui-qəsd zamanı bir nəfər ölüb, bir neçə nəfər isə yaralanıb. Sui-qəsd təşkil edən şəxs də hadisə zamanı zərərçəkmişdir. İlk sui-qəsd cəhdindən sonra ABŞ Məxfi Xidmətinin direktoru Kim Çitl Donald Trampa qarşı sui-qəsdə bağlı Konqresdə ifadə verərək bildirib ki, bu sui-qəsd Məxfi Xidmətin son onilliklər ərzində ən böyük uğursuz fəaliyyəti idi və o, həmin gün təhlükəsizliklə bağlı yaranmış vəziyyətə görə bütün məsuliyyəti öz üzərinə götürüb. Amma Donald Trampa qarşı sui-qəsdən sonra De-

mokratlar Partiyasının çoxsaylı üzvü Məxfi Xidmətin direktorunu istefa verməyə çağırıb. Kim Çitl isə Donald Trampa qarşı sui-qəsd hadisəsində xidmətin uğursuz fəaliyyətinə görə artan təzyiqlər fonunda iyulun 23-də vəzifəsindən istefa verib.

Federal Təhqiqatlar Bürosu isə sui-qəsdə törədən silahlı şəxsin Metyu Kruks adlı gənc olduğunu bəyan edib. FTB müəyyən edib ki, hücumdan əvvəl Kruksun avtomobilində və evində partlayıcı qurğuların hazırlanmasında istifadə edilən kimyəvi maddələr olub, tədbirdən bir neçə saat əvvəl isə mitinq yerindən təxminən 600 fut məsafədə drondan istifadə edib. Sui-qəsdçi həm də, Trampın seçicilərlə görüşündə iştirak etmək üçün qeydiyyatdan da keçibmiş. Kruks Trampın çıxış etdiyi səhnədən təxminən 100 metr aralıdakı binanın damında gizlənərək prezidentliyə namizədə atəş açmışdı. Hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları isə onu zərərçəkmişdir.

Baydenin tapşırığı və Moskvanın mövqeyi

Donald Tramp ikinci sui-qəsd cəhdindən, golf klubunun yaxınlığında atışmadan sonra təhlükəsiz şəkildə Floridadakı şəxsi iqamətgahına qayıdıb. ABŞ Prezidenti Cozef Bayden ölkənin Məxfi Xidmətinə Respublikaçılar Partiyasından prezidentliyə namizəd Donald Trampın təhlükəsizliyini daha da gücləndirmək üçün lazım olan hər şeyi təmin etməyi tapşırıb. Bu barədə Baydenin Ağ Evin mətbuat xidməti tərəfindən yayılan bəyanatında deyilir. “Ölkəmizdə hər hansı bir zorakılıq kimi siyasi motivli zorakılığa yer yoxdur. Mən köməkçilərimə gizli xidmətin bütün mənbələrə və vasitələrə sahib olmasını və keçmiş prezidentin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün lazım olan təhlükəsizlik tədbirlərini görməsini

təmin etməyi tapşırıdım”, - deyərək bəyanatda qeyd olunub. Bayden bildirib ki, ona Trampa qarşı “mümkün sui-qəsd cəhdi” barədə məlumat verilib.

Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov isə Donald Trampa ikinci sui-qəsd cəhdinə münasibət bildirərək deyib ki, “bütün hallarda odla oynamağın öz nəticəsi olur”. O, Trampa sui-qəsdə şübhəli bilinən şəxsə Ukrayna arasında əlaqələr barədə Rusiyanın deyil, ABŞ xüsusi xidmət orqanlarının düşüncəli olduğunu söyləyib. “Rusiya ABŞ-da daxili siyasi proseslərə qarışmayıb və indi də qarışmır. Kreml seçki kampaniyası dövründə ABŞ-da vəziyyəti gərgin hesab edir”, - deyərək Kremlin sözcüsü vurğulayıb.

ABŞ prezidentliyinə namizəd Donald Tramp isə deyib ki, yenidən dövlət başçısı seçiləcəyi təqdirdə sui-qəsd cəhdlərini araşdırmaq üçün komissiya yaradacaq. Trampın sözlərinə görə, bu komissiya digər məsələlərlə yanaşı, keçmiş Amerika lideri Con Kennedinin qətl ilə bağlı qalan sənədləri də dərc edəcək.

Amerikalı milyarder İlon Mask da ABŞ-ın sabiq prezidenti və dövlət başçısı postuna namizəd Donald Trampın həyatına ikinci sui-qəsd cəhdini şərh edib. O, özünün sosial media platformasında belə bir ritorik

sual yerləşdirib: Nə üçün yalnız Respublikaçılar partiyasının namizədinə sui-qəsd təşkil olunur? “Heç kim Prezident Cozef Baydeni, yaxud vitse-prezident Kamala Harrisə öldürməyə cəhd göstərmir”, - deyərək amerikalı milyarder yazıb.

Bos D.Trampa qarşı ikinci sui-qəsd prezident seçkiləri kampaniyasına necə təsir edəcək? Bir çox ekspertlər hesab edirlər ki, bu hadisələr Trampın reytinginin yüksəlməsinə

Hadisə Trampın reytinginin yüksəlməsinə səbəb olacaq

səbəb olacaq. Nəzərə alaq ki, birinci sui-qəsd cəhdindən sonra hazırkı prezident Co Bayden seçki yarışından geri çəkilməyə məcbur oldu. Bu baxımdan, Trampa qarşı ikinci sui-qəsd cəhdinin demokratların indiki namizədi Kamala Harrisin də reytinginə mənfi təsir edəcəyi gözlənilir.

N. BAYRAMLI

HIMARS qurğuları Alyaskaya niyə yerləşdirilib?

Birləşmiş Ştatlarla Rusiya arasında gərginlik artır

Rusiya-Ukrayna müharibəsi başlayandan Qərb dövlətləri Kiyevə milyardlarla dollar həcmində hərbi yardımlar göstərir. NATO ölkələri arasında Kiyevə ABŞ daha çox hərbi dəstək verməkdədir. Xatırladaq ki, ABŞ-ın Ukraynaya yardımlarını maliyyələşdirmək üçün yeni vəsaitlərin ayrılması məsələsi Konqresdə ötən ilin payızından müzakirə olunsada, fikir ayrılıqları səbəbindən yekun qərar qəbul olunmurdu. Nəhayət, bu ilin aprelində Konqres 61 milyard dollarlıq yardımı təsdiq etməklə Ukraynaya “müttəfiqliyinə sadıq olduğunu” göstərdi. ABŞ-ın 61 milyard dollarlıq yeni yardım paketində nəzərdə tutulan HIMARS sistemləri-nin də döyüş meydanındakı vəziyyəti Ukrayna Silahlı Qüvvələrinin xeyrinə dəyişə biləcəyi gözlənilirdi. Hesab olunurdu ki, bu cür silahlar Rusiyanın cəbhədəki logistik imkanlarını zəiflədə bilər. Eyni zamanda, ABŞ-ın Kiyevə tədarük edəcəyi hava hücumundan müdafiə sistemləri Ukrayna ordusu üçün döyüş meydanında yaranan ağır vəziyyəti yüngülləşdirməyə yardım edəcək.

Ukrayna Kurskda hücumlarını artırıb?

Hazırda döyüş bölgəsində qarşılıqlı hücumlar davam edir. Məlumatlara görə, Ukrayna qoşunları Kursk vilayətində bütün cəbhə xətti boyunca hücum keçib və hücum əməliyyatları fonunda Sudjanın şimalına doğru irəliləməyə davam edib. Rusiyalı hərbi müxbirlər Ukrayna qüvvələrinin Çerkassı Poreçnıyeni (Sudjanın şimalı) ələ keçirdiyini iddia ediblər. Rusiyaya məxsus “Axmed” xüsusi təyinatlılarının komandanı Aptı Alaudinov deyib ki, Ukrayna ordusunun Kurska hücumunun təşkilatı NATO tərəfindən əlaqələndirilir, ona görə də burada Kiyevdə mövcud olan bütün növ Qərb texnikasından istifadə olunur. “Aydındır ki, bu əməliyyatın əsas təşəbbüskarları amerikalılar və ingilislərdir, buna heç bir şübhə yoxdur. Təbii ki, bu əməliyyatda NATO blokunun bütün qərarqəhları iştirak etdiyi üçün bu dövlətlərin texniki, texniki avadanlıqları, silahları burada yerləşir”, - deyərək Alaudinov bildirib. Onun sözlərinə görə, Kurskda ABŞ-ın M113, “Maxx-Pro” zirehli transportyorları, MRAP və “Humvee” zirehli maşınları, eləcə də Fransa və İsveç texnikaları var: “Hamısı real olaraq buradadır. Düşünməmiş bizim uduzmağımızı çox istəyir”.

Qeyd edək ki, Ukrayna Rusiya ərazisində Qərbin uzaqmənzilli silahları ilə vurmaq istədiyi hədəflərin siyahısını ABŞ və Böyük Britaniyaya təhvil verib. Bu barədə “Reuters” öz mənbələrinə istinadən məlumat yayıb. Bildirilib ki, hədəflərə hərbi komandanlıq mərkəzləri, yanacaq və silah anbarları, qoşunların cəmləşdiyi ərazilər daxildir. Məlumatla görə, Ukrayna hakimiyyəti bu hədəfləri vurmaq üçün ATACMS və SCALP raketlərindən istifadə etmək istəyir.

HIMARS 300 km-ə qədər məsafədəki hədəfləri vurur

Xeyli müddətdir ki, ABŞ-ın Ukraynaya tədarük etdiyi silahlar arasında HIMARS da var. HIMARS yüksək mobil artilleriya raket atəş sistemidir. Sistem 227 mm-lik GPS ilə idarəolunan raketlər və ya bir ATACMS ballistik raket buraxa bilər. Modifikasiyadan asılı olaraq 300 km-ə qədər məsafədəki hədəfləri vurur. Bu silah yük maşınlarının üzərində yerləşdirilir. HIMARS müasir döyüş meydanının tələblərinə cavab vermək üçün hazırlanmış çəvik və bir neçə növlü buraxılış qurğusuna malikdir. Bu sistem Amerikanın Lockheed Martin şirkəti tərəfindən işlənib hazırlanaraq istehsal edilib. ABŞ bu silahlardan Əfqanıstanda və Suriyada istifadə edib. Daha sonra isə bu silah Ukraynaya tədarük olunub. Hazırda Kiyev Rusiya ərazisinə edilən hücumlarda bu silahlardan istifadə edir. Kurska hücum zamanı da Ukrayna ordusu HIMARS-dan yararlanır.

Onu da qeyd edək ki, bugünlərdə ABŞ Prezidenti Cozef Baydenin administrasiyası Konqresə Prezidentin silahların ötürülməsi ilə bağlı səlahiyyətlərinin müddətini (Presidential Drawdown Authority, PDA) 2025-ci ilə qədər uzatmaq xahişi ilə müraciət edib. Bu barədə “The Hill” məlumat verir. Müraciət qəbul edilərsə bu, sentyabrın 30-da maliyyə ilinin başa çatmasından sonra Ukraynaya hərbi yardımın göstərilməsi üçün təxminən 5,9 milyard dolları əlçatan etməyə imkan verəcək. Ağ Ev, maliyyələşmənin davam etdirilməsinin Nümayəndələr Palatasının spikeri Mayk Consonun təklif etdiyi daimi qətnaməyə daxil edilməsini xahiş edib. Bu vəsaitlərin istifadə etmə müddəti bu ayın sonunda başa çatır. “Presidential Drawdown Authority” çərçivəsində 5,9 milyard dollarımız qalıb.

Bu vəsaitin 100 milyon dollar istisna olmaqla, hamısı maliyyə ilinin sonuna kimi istifadə edilməlidir”, - deyərək Pentaqonun nümayəndəsi, general-mayor Pet Rayder bildirib.

Konqresdən isə nəşrə bildirilib ki, maliyyələşmənin davamı olmadan Bayden administrasiyası oktyabrın 1-dək Ukraynaya 5,8 milyard dollarlıq hərbi yardımın göstərilməsini elan edə, sonra isə ilin qalan hissəsindən avadanlıq göndərmək üçün istifadə edə bilər. Baxmayaraq ki, bu, o qədər də cəlbədicə variant deyil. Mənbənin sözlərinə görə, eyni zamanda 5,8 milyard dolların dərhal ayrılması ilə bağlı müəyyən hüquqi problemlər də yarana bilər.

Məsələn, müəyyən komponentlər anbarda mövcud olmasa, bu, açıq-aydın maneəyə çevriləcək. ABŞ Konqresi tərəfindən 5,8 milyard dollar məbləğində PDA-nın uzadılması qərarının qəbul edilməsi Ağ Evə Ukraynaya ayda bir neçə dəfə kiçik partiyalarla hərbi yardım göndərməyə davam etməyə imkan verəcək.

ABŞ-la Rusiya arasında hərbi toqquşma riski...

Bütün bunların fonunda ABŞ Rusiyanın keçirdiyi hərbi dəniz təlimləri ilə əlaqədar təcili olaraq öz qoşunlarını və HIMARS qurğularını Alyaskadakı Aleut adalarına köçürüb. Bu barədə məlumatı “Business Insider” yayıb. Nəşrin məlumatına görə, Şəmya adasında, xüsusən də, uzaqmənzilli raketləri olan HIMARS qurğusu və əks ba-

mınca qiymətləndirmir”.

HIMARS-ların Alyaskaya köçürülməsi isə tərəflər arasında müharibə riski yaratmır. Tərəflər arasında gərginlik artsa da hərbi ekspertlər hesab edirlər ki, əks qütblərdə olan ölkələrin biri hərbi təlimlər keçirən zaman digəri ehtiyat üçün təhlükəsizlik tədbirlərini artırır. ABŞ-ın da addımı məhz

tareya radarı yerləşdirilib. Diviziya komandiri general-mayor Cozef Hilbert bildirib ki, əməliyyat ABŞ ordusunun Sakit okeanda “məharətlə və xəbərdarlıq etmədən qüvvələri hətta ən ucaq yerlərə köçürmək” qabiliyyətini nümayiş etdirir.

Rusiyanın xarici işlər nazirinin müavini Sergey Ryabkov isə bildirib ki, Moskva Ukraynanın Rusiya ərazisinə zərbə endirmək üçün uzaqmənzilli silahlardan istifadə etməyə görə ABŞ və Böyük Britaniyadan icazə almasını ciddi risk elementi kimi görür: “Prinsipcə, burada ciddi risk elementi var, çünki Vaşinqton, London və digər ölkələrdəki düşmənlər oynadıqları oyunun təhlükə dərəcəsini lazı-

bundan ibarətdir.

Digər tərəfdən, Ukrayna münafişlərin sülh yolu ilə həlli planını Rusiya ilə müvafiq dialoqa apararən ölkələr vasitəsilə Moskvaya verməyi planlaşdırır. Ukrayna prezident aparatı rəhbərinin müavini İqor Jovkva qeyd edib ki, indi bu plan hazırlanır. Onun sözlərinə görə, Moskva ultimatum dilində danışmağı dayandırarsa və belə planın elementlərini müzakirə etməyə hazır olarsa, Ukrayna tərəfi ikinci sülh sammitində Rusiya nümayəndələrini də görüşməyə hazırdır. Jovkva vurğulayıb ki, Kiyev digər ölkələr vasitəsilə sammitdə Rusiyanın nümayəndələrinə sülh planını çatdırmağı düşünür.

N.BAYRAMLI

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544
“Azərmetbuatıyımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Soma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Türkistan Media Group” MMC – 050 241-48-23
“Region Press” MMC – 055 316-79-01
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

11 yaşlı qızın adlandırdığı planet

Pluton haqqında nələri bilirik?

1930-cu ildə xəbər tutub. Astrofiziklər bu səma cisminin varlığını çoxdan fərz etsələr də, gələnləri bu elmi fərziyyənin faktlarla təsdiqlənməsi təxminən 25 il çəkdi. Ulduzlu səmanın çoxsaylı şəkillərini diqqətlə müşahidə etdikdən sonra ABŞ-ın Flaqstaff şəhərindəki Louel Rəsədxanasının astronomları uzaq qalaktik qonşumuzun varlığını sübut edə bildilər. Bu səma cismini kəşf edənlər həmin məşhur elmi-tədqiqat müəssisəsinin alimləri olduğundan, planetə ad vermək şərəfi onlara həvalə edilmişdi. Beləliklə, cırtıdan planet üçün yeraltı dünyasının tanrısı Plutonun adı seçildi. Planetə bu adı alimlərdən birinin Venesiya Barni adlı 11 yaşlı qızı təklif etmişdi. Ekspertlər bu təklifi çox bəyəndilər və ad rəsmiləşdirildi.

Bir günü 153 saat...

Ekvatorunun diametri 2374 kilometr olan Pluton, diametri 3474 kilometr olan öz peykindən xeyli kiçikdir. Pluton Günəş sisteminə təxminən 70 min səma obyektinin yerləşdiyi ucaq bölgədə - “Koypera Qırşağı” adlanan ərazidə qərarlaşıb. Plutonun özü bu bölgədə ən qədim səma cismi hesab olunur. Məlum olduğu kimi Yerin Günəş ətrafında bir orbitini tamamlaması üçün 248 il, 365 gün çəkir. Karlik adlandırdıqları Plutona isə Günəş ətrafında orbital yolunu tamamlaması üçün 248 il vaxt lazımdır. Plutonda günlər Yerdəkindən xeyli uzundur. Yerdə bir gün 24 saat davam edirdi halda, Plutonda bir sutka təxminən 153 saata

bərabərdir.

Plutonla Günəş arasındakı məkan məsafəsi, təxminən 6 milyard kilometrdir. Bu məsafə cırtıdan planet üçün növbəti nəhəng orbit təmin edir, həm də onun iqliminə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərir. Günəş sisteminin mərkəzi ulduzundan çox böyük məsafədə yerləşdiyinə görə Plutonun səthində daima mənfi 200 dərəcəyədək şaxta olur. Əgər Plutondan səmanı müşahidə etsək, Günəş bizə böyük və parlaq bir disk kimi deyil, sayız-hesabsız kiçik ulduzlardan biri kimi görünərdi. Səmada gizlənməmiş bu səma cisminə günəş işığı çox çüzi düşür. Buna görə də Plutonu Yerdən müşahidə etmək olduqca çətindir.

“Yeni Üfüqlər” nələri aşkar etdi?

Xüsusi texniki cihazlar olmadan bu səma cisminin yerini dəqiq müəyyən etmək mümkün deyil. Bununla belə, Pluton “Koypera qırşağı”nın ən parlaq və populyar üzvü olaraq qalır. Ölçülərinə, xüsusiyyətlərinə və tərkibinə görə Plutona bənzər digər göy cisimləri kəşf edilməzdən əvvəl elm adamları əvvəllər onun Neptunun peyki olduğuna inanırdılar. Sonradan güman edildi ki, Pluton planetar sistemin xarici hissəsinin formalaşması zamanı maddə qalıqlarından yaranan “Koypera qırşağı” ilə eyni vaxtda əmələ gəlib.

Pluton bərk göy cismidir, əsas hissəsi qayalar və buzlaqlardan ibarətdir. Onun sahəsi 17,6 milyon kvadrat kilometrə qədərdir. Güman edilir ki, bu da təxminən Cənubi Amerika qitəsinin ölçüsünə bərabərdir. İlk vaxtlar alimlər Plutonun Neptunun peyki ola biləcəyi fikrini

irəli sürsələr də sonralar aşkar edildilər ki, bu cırtıdan planetin özünün ən azı beş təbii peyki var. Onlardan ən böyüyü Haron

adlı səma cismidir.

Yerdən Plutonu tədqiq etməyə göndərilən ilk kosmik gəmi Plutonun ətrafına çatana qədər bir neçə il keçdi.

NASA-nın “Yeni Üfüqlər” missiyası geniş tədqiqatlar aparmaq üçün nəzərdə tutulan “Yeni Sərhədlər” proqramının bir hissəsidir. Dünyaca məşhur kosmik agentliyin hazırladığı bu irimiqyaslı layihə pilotsuz kosmik gəmilərdən istifadə etməklə Günəş sistemini ətraflı şəkildə öyrənmək məqsədi daşıyır. Daha əvvəl qeyd edildiyi kimi, “Yeni Üfüqlər” cırtıdan planet Plutonun yaxınlığına çatdı ilk kosmik tədqiqat aparatı olub. Bu kosmik zondun qarşısında duran missiya və vəzifələrin məqsədi son dərəcə böyük idi. Kosmik tədqiqat aparatı 19 yanvar 2006-cı ildə Yerdən ayrıldı və adı gedən tədqiqatın nəticəsi olaraq həmin ilin avqustunda rəsmi olaraq Pluton “Cırtıdan Planet” adlandırıldı.

Atmosfersiz planet

vəzifəsi Plutonun və onun peyki Haronun geoloji xüsusiyyətlərini ətraflı öyrənmək olmuşdu. Cırtıdan planetin səthinin xəritələşdirilməsi də tədqiqatın əsas hissəsidir. Zond həm də göy cisminin atmosferini araşdırmalı idi. Bundan əlavə, missiyanın ən mühüm məqsədlərindən biri qalaktik qonşumuzun ilk yüksək keyfiyyətli təsvirini əldə etmək idi. NASA 2015-ci il aprelin 15-də Plutonun və onun peyki Haronun ilk ətraflı təsvirlərini dərc edərək məqsədlərinə nail olduğunu bildirdi. Bu şəkillər elm adamlarına cırtıdan planetin səthinin xüsusiyyətlərini daha yaxşı anlamağa kömək edən bir sıra bilgi və görüntülərin başlanğıcı idi. Zond Plutonun və onun ən böyük peykinin xəritəsini çıxara bilmişdi. Bu görüntülər həm də səma cisminin iqlimi və təbiəti haqqında mühüm məlumatlar verirdi. Ən maraqlı məlumatlardan biri isə Plutonda daimi atmosferin olmaması ilə bağlı idi. Alimlərin izahına görə, cırtıdan planetin Günəşə müəyyən məsafəyə qədər yaxınlaşdığı təqdirdə atmosfer əmələ gəlir. Bu zaman planetin səthindəki buz eriməyə başlayır və Plutonun ətrafında əsasən, azotdan ibarət nazik bir atmosfer yaranır. Dövrü olaraq, Pluton Günəşdən uzaqlaşdıqca atmosferdəki maddələr də yenidən donur.

Plutonun səthində qeyri-adi ürək formalı obyektlər diqqəti cəlb edir. Əslində, bu, əsasən donmuş azotdan ibarət nəhəng bir buzlaqdır və aşkarlandığı gündən elm adamlarının diqqət obyektinə çevrilib. Kütləsinin həddən artıq ağır gəldiyinə görə bu buzlaq bir dəfə cırtıdan planetin fırlanma oxunun yerdəyişməsinə gətirib çıxarmışdı. Sonralar öz peyki Haron tərəfindən təbii olunan qüvvə ilə Plutonun oxu zamanla öz oxarına bərpə olunmuşdu. Bu böyük buzlaq “Yeni Üfüqlər” zondunun kəşf etdiyi çoxlu buzlaqlar

Nəhəng buzlaqlar və gizli okean

dan yalnız biridir. Planetdə onlarla buzlaq aşkar edilmişdir ki, bu da Plutonu Günəş sisteminə çox buzlaqları olan azsaylı obyektlərdən birinə çevirir. NASA-nın digər tədqiqatlarına görə Plutonun səthindəki buzlaqların dörd kilometr dərinliyində maye okeanın gizlənməsi etimalı da böyükdür.

Buz püskürmələri

“Yeni Üfüqlər” zondunun əldə etdiyi görüntülərə əsasən məlum olub ki, Plutonun səthində çoxlu kraterlər, sıldırımlı kanyonlar və dağ silsilələri var. Plutondakı ən yüksək dağın hündürlüyü təxminən 3,5 kilometrə çatır. Bu dağlar miqyasına görə Şimali Amerikanın çox hissəsini əhatə edən dağ silsiləsinə bənzəyir. Alimlər həmçinin keçmişdə Plutonda aktiv vulkanik fəaliyyətin olduğu fikrini də irəli sürürlər. Lakin bu göy cismindəki püskürmələr Yerdə müşahidə olunan proseslərdən köklü şəkildə fərqlənir. Planetimizdəki vulkanlar qaynar lava püskürərkən, Plutonun vulkanlarının buzlu su buraxması və

daha sonra onun səthində kristallaşdığı güman edilir. Plutonun ən böyük peyki olan Haron da unikal geoloji quruluşu ilə alimlərin diqqətini cəlb edir. Haron da Pluton kimi, səthinin formalaşmasına əhəmiyyətli təsir göstərən çoxsaylı buzlu vulkan püskürmələrinə məruz qalmışdır. Plutonun digər iki peyki, Nika və Hidra, yüksək albedoları və ya işığı əks etdirmə qabiliyyətləri ilə mütəxəssisləri təəccübləndirib. Cırtıdan səma cisminin peyklərindəki bu xüsusiyyətlər NASA-nı yeni tədqiqatlara hazırlamağa vadar edib.

Murad Köhnəqala

Avropa Ağırliqqaldırma Federasiyasının prezidenti: Azərbaycanda bu idman növünün inkişafı üçün lazımı şərait yaradılıb

Avropa Ağırliqqaldırma Federasiyasının (EWF) prezidenti Antonio Konflitti Azərbaycan Ağırliqqaldırma Federasiyasının (AAF) dövləti ilə Bakıya səfərə gəlib.

AAF-in mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, onun gəlişində məqsəd qurumlar arasında münasibətlərin sıxlaşdırılması, dostluq, əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi, həmçinin ölkəmizin ağırliqqaldırma infrastrukturuna ilə yaxından tanış olmaq, gələcəkdə beynəlxalq yarışların təşkili potensialını dəyərləndirməkdir.

Konflitti ilk olaraq sentyabrın 14-15-də Şüvəlanda keçirilən ağırliqqaldırma üzrə Azərbaycan çempionatını canlı izləyib. O, yarışların açılış və veteran ağırliqqaldırmaçıların təltifat mərasimində iştirak edib. Sonra Konflitti Şüvəlan qəsəbəsində yerləşən Ağırliqqaldırma Mərkəzi ilə yaxından tanış olub. Burada ona yarış və məşq

zalları, dərslər, təlim, istirahət və yataq otaqları göstərilib, idman qurğusunun bütün imkanları barədə geniş məlumat verilib. Bildirilib ki, burada mütləq olaraq ölkədaxili yarışlar təşkil olunur, yığma komandalar təlim-məşq toplanışları üçün məhz buranı seçirlər.

EWF prezidenti həmin gün gənclər və idman naziri Fərid Qayıbovla görüşüb. Nazir ona ölkəmizdə idman sahəsində görülən işlər və qazanılan uğurlar barədə məlumat verib. Görüş zamanı ölkə-

də ağırliqqaldırma idman növünün inkişafı istiqamətində görülən işlər, Avropa Ağırliqqaldırma Federasiyası ilə əməkdaşlıq perspektivləri və digər məsələlər müzakirə olub.

Növbəti gün Antonio Konflitti “ASK Arena”da yerləşən ağırliqqaldırma üzrə yığma komandaların dayaq bazasında yaradılan şəraitlə tanış olub. Ona məlumat verilib ki, burada dünyanın ən güclü yığmalarının təlim-məşq toplanış keçmək üçün bütün imkanlar var, məkan yeni avadanlıqlarla təmin edilib. Ərazidəki mehmanxanada idmançı və məşqçi heyətinin qalma şəraiti də qonaq üçün nümayiş etdirilib. Məlumat verilib ki, burada təlim-məşq toplanış, qidalanma, istirahət, bərpa üçün bütün şərait qurulub, fəal istifadə edilir. Daxili və beynəlxalq kurslar və seminarlar üçün konfrans zalı və digər köməkçi otaqlar, böyük və kiçik futbol meydanları da idmançı və digər mütəxəssislərin ixtiyarına verilib.

EWF prezidenti görüşlərindən razı qaldığını bildirib, Azərbaycanda ağırliqqaldırma idman növünün inkişafı üçün bütün lazımı şəraitin yaradıldığını qeyd edib.

Antoni Konflittinin səfəri sentyabrın 16-da başa çatıb.

Azərbaycan çempionatı başa çatıb

Şüvəlanda yerləşən Ağırliqqaldırma Mərkəzinin yarış zalında keçirilən gənclər arasında Azərbaycan birinciliyi və böyüklər arasında ağırliqqaldırma üzrə Azərbaycan çempionatı başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Gənclər və İdman Nazirliyi və Azərbaycan Ağırliqqaldırma Federasiyasının birgə təşkil etdiyi yarışda 100-ə yaxın atlet qüvvəsini sınayıb.

Kişilər arasında Amin Osmanov (55 kiloqram), Dəniz Cabbarlı (61 kiloqram), Ravin Alməmmədov (89 kiloqram) və Nurlan Məmmədov (96 kiloqram) öz çəki dərəcələrində həm böyüklərdə, həm gənclərdə, Yunis Bayramov (67 kiloqram), Qasım İsmayilov (73 kiloqram) və Orxan Zöhrabzadə (81 kiloqram) gənclərdə, Tehran Məmmədov (67 kiloqram), İsa Rüstəmov (73 kiloqram), Ömər Cavadov (81 kiloqram), Mürsəl Quliyev (102 kiloqram), Əli Şükürlü (109 kiloqram) və Da-daş Dadaşbəyli (+109 kiloqram) bö-yüklərdə Azərbaycan çempionu adına layiq görü-lüblər.

Qadınlarda isə Samirə Rzaeva (45 kiloqram),

kiloqram), Nigar Əliyeva (71 kiloqram), Arzu Qədimova (76 kiloqram), Rəhilə Hüseynzadə (81 kiloqram) və Mələk Hüseynli (87 kiloqram) həm gənclər, həm də böyüklər arasında, Lələ Əzizli (59 kiloqram) böyüklərdə, Milena Hüseynli (59 kiloqram) gənclərdə Azərbaycanın ən yaxşısı adlarını qazanıblar.

Yarışda komanda hesabında uğur qazanan kollektivlər Federasiyası tərəfindən pul mükafatına layiq görü-lüblər. Azərbaycan çempionatı və birincilikləri üçün təyin edilən xüsusi mükafat fonduna idmançı və məşqçilərin həvəsləndirilməsi, eyni zamanda, rəqabətin artırılması məqsədi daşıyır.

Gənclər arasında Azərbaycan birinciliyində komanda hesabında bütün rəqiblərini aşkar üstələyən Qazax komandasına 5 min manat mükafat verilib. 2-ci olan Bakı şəhəri üzrə yığma komandası 3 min manat, 3-cü olan Gəncə komandası isə 1 (bir) min manat əldə edib.

Böyüklər arasında da Qazax komandası hamıdan güclü olduğunu sübut edib. Bu kollektivə 10 min manat mükafat təqdim edilib. 2-ci olan Lənkəran komandası 5 min, 3-cü olan Sumqayıt komandası isə 3 min manat qazanıb.

İdmançılarımız Batumidə keçirilən beynəlxalq turnirdə uğur qazanıblar

Batumi şəhərində “Grand Bellagio Championship-2” kikkboxinq və MMA üzrə beynəlxalq turnir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu şəhərdə ikinci dəfə keçirilən turnirdə səkkiz döyüşdən altısı kikkboxinq, ikisi isə MMA qaydaları əsasında təşkil

edilib.

Çempionatda Azərbaycan, Türkiyə, Gürcüstan, İsrail, Belçika, İran, Uqanda, Qazaxıstan və Ermənistandan müxtəlif çəki dərəcələrində idmançılar iştirak ediblər.

Azərbaycanı bu çempionatda 4 idmançı təmsil edib.

Turnirdə MMA qaydalarına əsasən 68 kiloqram çəki dərəcəsinə münasibətinə əsasən Azərbaycan idmançısı Yusif Qasımov qazaxıstanlı rəqibi Ulan Tambaqayevə böyücu fəndlə qalib gələrək üçrəngli bayrağımızı başı üzərinə qaldırıb.

Azərbaycan çempionatları tarixində 14000-ci qol vurulub

Azərbaycan çempionatları tarixinin 14000-ci qolu vurulub.

AZƏRTAC Peşəkar Futbol Liqasının rəsmi saytına istinadən xəbər verir ki, bu yubiley Azərbaycan Premyer Liqasının VI turunun “Sabah” - “Turan Tovuz” görüşünə (2:2) təsadüf edib. Matçdakı ikinci qol ölkə çempionatlarının 32 illik tarixinə 14000-ci kimi düşüb. Bu topun müəllifi qonaqların futbolçusu Roderik Miller olub.

Yubiley qolu 33 mövsüm ərzində baş tutan 5762-ci oyuna təsadüf edib. Bu qarşılaşmalardan 278-i texniki nəticə ilə yekunlaşıb. 14002 qol 5484 matçda vurulub.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Alıqış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000, Üzviyər Hacıbəyli - 66
Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisensiya: N-B-317
Tiraj: 4968
Sifariş: 2141
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilir və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:
Nardar BAYRAMLI